

Jaarverslag 2023

Vastgesteld door RvB en
goedgekeurd door RvT op
15 mei 2024

INHOUDSOPGAVE		Pagina
1	Verslag Raad van Bestuur	3
2	Verslag Raad van Toezicht	12
3	Jaarrekening 2023	
3.1	Balans per 31 december 2023	18
3.2	Winst- en verliesrekening over 2023	19
3.3	Kasstroomoverzicht over 2023	20
3.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	21
3.5	Toelichting op de balans per 31 december 2023	30
3.6	Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2023	36
3.7	Vaststelling en goedkeuring	45
4	Overige gegevens	
4.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	47
4.2	Nevenvestigingen	47
4.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	47

1. Verslag Raad van Bestuur

Voorwoord

De VIGO-Groep zet zich in om betekenisvolle vooruitgang te kunnen boeken in de realisatie van de missie: het bieden van de beste behandeling en zorg voor cliënten met psychische en psychiatrische problematiek (ook in combinatie met strafbaar gedrag) en/of opvoed- en ontwikkelingsproblematiek. Door mensen weer perspectief te geven op herstel en participatie in de samenleving, dragen we bij aan de kwaliteit en veiligheid van de maatschappij. We geloven in de meerwaarde van het samenspel tussen jeugdzorg en (forensische) geestelijke gezondheidszorg. Dat mogen jongeren, cliënten en patiënten van ons verwachten, en ook onze medewerkers en externe stakeholders.

Onder lastige en soms onzekere omstandigheden, als gevolg van de recente externe berichtgeving en de organisatorische wijzigingen en overige externe invloeden, is in 2023 hard gewerkt aan de toekomst. Wij zien dagelijks dat wat onze medewerkers doen, waarde toevoegt voor onze jongeren, cliënten, patiënten en hun naastbetrokkenen. Ook de diverse medezeggenschapsorganen leveren een belangrijke bijdrage.

In dit verslag kunt u lezen welke concrete stappen in 2023 zijn gezet.

Algemeen

In 2023 ontwikkelden we onze zorg en dienstverlening verder vanuit onze visie op integrale zorg en de interne en externe verbinding. Waarbij we inzetten op het leveren van passende zorg: samen met de jongere, cliënt of patiënt en op de juiste plek (digitaal waar het kan, fysiek als het moet). Steeds vanuit gezondheid in plaats van ziekte. Belangrijke randvoorwaarden daarbij waren de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel en goedwerkende systemen. Door de personele schaarste liep de realisatie van onze plannen in 2023 niet altijd in de pas met de planning. Ook leidt het tot stijgende kosten door personeel niet in loondienst. Daarnaast is de CAO GGZ begin 2023 opengebroken.

De innovatieontwikkelingen zijn volop in gang. Afspraken zijn geformaliseerd door middel van contracten en de eerste projectresultaten zijn gerealiseerd. Omdat het gaat om een meerjarenbeweging zagen we het effect hiervan in 2023 nog niet terug in de kortere wachttijden en verandering in de instroom. Eind 2023 is de innovatieontwikkeling en de beweging die beoogd wordt daarmee in gang te zetten vanwege externe berichtgeving onder druk komen te staan. In 2024 zal hierover met de betrokken partners tot een evaluatie en hernieuwde afweging gekomen moeten worden.

Vanuit de visie op jeugd zijn plannen voor kleinschalige jeugdzorg dicht bij de thuisomgeving van de jongeren uitgewerkt. Een eerste pilot is gestart. Parallel werkten we aan ons eigen plan voor afbouw van de gesloten jeugdzorg. Eind 2023 en begin 2024 zijn kritische rapportages vanuit de IGJ ontvangen, mede naar aanleiding van een onderzoek door een ervaringsdeskundige jongere naar de gesloten Jeugdzorg. Deze rapportages vragen extra bezinning en aandacht en mogelijk heroverweging van deze vorm van zorg. Deze afweging wordt mede in breder verband landelijk opgepakt, een en ander met in achtname van de eigen verantwoordelijkheid en besluitvorming van Pactum.

In 2023 was er in het bijzonder oog voor de vitaliteit en het werkplezier van onze medewerkers. We hebben elkaar broodnodig om samen van buitengewone betekenis te kunnen zijn voor anderen. Belangrijk thema voor 2024 is daarom opnieuw werkgeluk. In dat kader is er behoefte aan een dialoog over hoe we met elkaar omgaan, waarbij transparantie centraal moet staan. Over hoe we, ondanks de lastige situatie waarin de zorg zich bevindt en de betrokkenheid die we hebben om goede zorg te verlenen, samen kunnen werken aan een gezonde bedrijfsvoering en cultuur waar onze cliënten en patiënten het best mee zijn gediend.

Het Integraal Zorgakkoord is in 2023 verder uitgewerkt. Zowel op landelijk als op regionaal niveau. Deze regionale samenwerking is een belangrijke voorwaarde voor de juiste zorg op de juiste plek. Digitalisering is hierbij een belangrijke pijler voor het borgen van de toegankelijkheid van zorg en daardoor neemt tegelijkertijd de druk op de zorgprofessional af.

Eind 2023 werden we geconfronteerd met negatieve berichtgeving naar aanleiding van het negatieve resultaat van de VIGO-Groep in relatie tot de werkdruk en de uitgaven aan innovatieve investeringen. Deze berichtgeving heeft geleid tot onrust en veel vragen van medewerkers, cliënten, financiers en andere stakeholders. Hierover is intern en extern het gesprek gevoerd. Dit heeft geleid tot het eind 2023 beschikbaar stellen van haar functie door de voltallige raad van bestuur. Waarna begin 2024 een interim bestuur is benoemd.

Missie en Visie

Missie

We bieden de beste behandeling en zorg voor cliënten met psychische en psychiatrische problematiek (ook in combinatie met strafbaar gedrag) en/of opvoed- en ontwikkelingsproblematiek. Door mensen weer perspectief te geven op herstel en participatie in de samenleving, dragen we bij aan de kwaliteit en veiligheid van de maatschappij.

Strategische meerjarenvisie

Wij willen echt iets betekenen voor de mens bij wie het tegenzit, op het moment dat diegene kwetsbaar is. Waar kan, is de mens zelf aan zet en voert eigen regie over wie de behandeling doet, wanneer en op welke plek. We bieden zorg en begeleiding die past bij de toenemende en steeds ingewikkelder wordende vraag.

Zorgvragen hangen vaak samen met de omgeving waarin iemand leeft. Duurzame antwoorden op deze vragen kunnen we alleen geven door naar het totaalbeeld te kijken. Met als vertrekpunt: de mens in de eigen omgeving en alles wat daar nodig is. Ernstig probleemgedrag, ook op volwassen leeftijd, kan vaak begrepen worden vanuit het gezin waarin iemand opgroeit. Zorg en begeleiding bieden, betekent daarmee automatisch ook zorg en begeleiding verlenen aan het systeem.

Zorg moet eenvoudig te vinden zijn. Toegankelijk en heel dichtbij. Thuis, in de praktijk van de huisarts of in de wijk. Samen met huisartsen, wijkteams en andere zorgaanbieders zetten we slimme innovaties in en bieden we passende zorg en begeleiding. Het eigen sociale netwerk van de mens is daarbij onmisbaar.

Men kan steeds meer zelf regelen als het om gezondheid gaat, los van tijd en plaats. Technologie vervult hierin een sleutelrol. Het wordt normaal online een behandelaar te vinden en met hem/haar te communiceren, met lotgenoten te chatten en eenvoudig en veilig je dossier te delen met andere zorgverleners. Onze zorg en begeleiding kent in alle interventies die we aanbieden een digitale component. Daarmee bieden we een regionaal en landelijk antwoord, passend bij het Integraal Zorg Akkoord (IZA), het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA) en de Hervormingsagenda Jeugd.

Niet alleen de gezondheidsbeleving van de mens met een zorgvraag staat centraal, maar ook die van onze medewerkers. Zij zijn kostbaar en schaars. We hebben aandacht voor het geluk en de gezondheid van onze werknemers.

Strategische speerpunten

Wij zijn aan zet om de mens weer in eigen kracht te zetten door duurzame en integrale zorg te bieden, fysiek dan wel digitaal. Zorg mag niet stilvallen als het zorgstelsel en de financiering niet voorzien in bijvoorbeeld een soepele overgang van jeugd-ggz naar volwassenen-ggz. We werken in netwerken van professionals en niet-professionals. Niet de aandoening, maar de mens staat centraal als het gaat om jeugdzorg en ggz. Bij onze forensische zorg staat bescherming van de maatschappij op 1.

Willen we als autoriteit de eigen kracht verder brengen, dan moeten we blijven leren en onszelf blijven verbeteren en ontwikkelen. We delen intern kennis en ervaringen en we investeren in onze medewerkers door het bieden van opleidingen, ontwikkelingstrajecten en een uitdagende en inspirerende werkomgeving. We hebben vertrouwen in de deskundigheid van onze medewerkers; bevoegdheden en verantwoordelijkheden beleggen we zoveel mogelijk bij onze professionals.

De belangrijkste speerpunten van VIGO zijn:

Cliënten: VIGO richt zich op de gezondheid, het herstel en de participatie van de cliënt.

Medewerkers: VIGO realiseert een inspirerend en gezond werk- en ontwikkelklimaat.

Innovatie: VIGO ontwikkelt zorginhoudelijke innovaties en vernieuwende zorgconcepten.

Samenwerking: VIGO werkt als netwerkorganisatie binnen en buiten VIGO samen met partners.

In de VIGO-meerjarenvisie zijn de hoofdthema's 'Het bevorderen van persoonsgerichte zorg' en 'Stimuleren van de inhoudelijke samenwerking' vertaald naar inhoudelijke speerpunten voor de ontwikkeling en uitvoering van het beleid in de komende jaren.

Persoonsgerichte zorg

Bij het thema persoonsgerichte zorg draait het om de vraag: wat heeft de mens nodig om zich gezond en gelukkig te voelen? Wensen, drijfveren en behoeften staan steeds centraal. De vertrekpunten van Positieve Gezondheid komen terug in onze dagelijkse zorg en begeleiding.

De mens ervaart vertrouwen en aandacht en we richten ons op het bevorderen van de, autonomie, zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de cliënt om op eigen kracht de uitdagingen in het leven waarmee deze te maken heeft op een zo goed mogelijke manier aan te kunnen.

Daarvoor is het van belang om zo vroeg en dichtbij mogelijk passende zorg en begeleiding te bieden niet gebonden aan locatie en tijd. We leveren begeleiding en behandeling zoveel mogelijk in de thuissituatie van de jongere, cliënt of patiënt. Zo voorkomen we zoveel mogelijk opnames. Technologie en digitale oplossingen ondersteunen het outreachend werken en worden intensief gebruikt.

Interne samenwerking

Het thema interne samenwerking draait om delen, leren, inspireren en het werken vanuit gezamenlijke waarden. Kennis over behandelingen en goede voorbeelden zijn voor iedereen makkelijk beschikbaar. Ook in de dagelijkse praktijk werken we nauw samen, bijvoorbeeld als het gaat om de ggz en de forensische zorg. Zien we dat er in het zorgaanbod lacunes zijn, dan ontwikkelen we de zorg waar behoefte aan is.

Geen goede zorg zonder gekwalificeerde en gemotiveerde medewerkers. Daarom werken aan een inspirerend en gezond werk- en leefklimaat. En aan gemeenschappelijke waarden, waardoor medewerkers zich verbonden voelen met hun eigen organisatie, met VIGO en bovenal: met elkaar.

De huidige visie liep eind 2023 af. In de loop van 2023 heeft de Raad van Bestuur met input van de directie, maar ook vanuit de medezeggenschapsorganen, de meerjarenvisie VIGO geactualiseerd die vervolgens voor de periode van 2024-2026 is vastgesteld. <https://vigo.foleon.com/vigo/de-visie-van-vigo/>

Organisaties en werkgebied

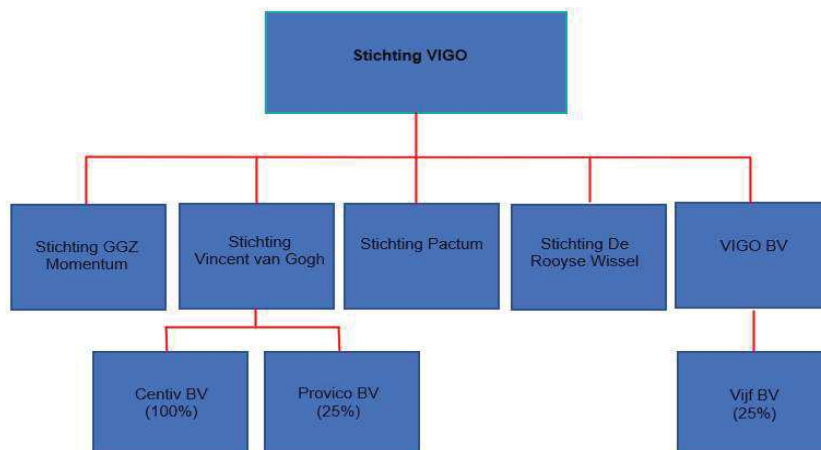
VIGO werkt in een groot gebied in Zuid- en Oost-Nederland en bestaat uit de volgende organisaties.

Jeugdzorgorganisatie Pactum, forensische zorgorganisatie De Rooyse Wissel, ggz-organisaties Vincent van Gogh, Momentum en Centiv en het VIGO service netwerk. Iedere organisatie werkt zelfstandig in de eigen regio voor specifieke doelgroepen. Daarbij werken we nauw samen, met elkaar, maar ook met andere partners.

De activiteiten vinden grotendeels plaats binnen de sfeer van de Jeugdwet (JW), Wet Forensische Zorg (Wfz), de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Juridische structuur

VIGO heeft als rechtsvorm een stichting (Stichting VIGO) waarvan de bestuursvorm overeenkomstig het raad van bestuur – raad van toezicht model (dualistisch model) is vormgegeven. De juridische structuur kan als volgt worden weergegeven.

Governance, werkwijze en samenstelling Raad van Bestuur

VIGO past de Governancecode Zorg toe waarin transparantie en integriteit een belangrijk onderdeel zijn. Daarbij gaat het ook om gedrag. Ook in een situatie waarin nieuwe wegen worden verkend waarvoor nog geen bestaande structuren zijn ontwikkeld. Naar aanleiding van de negatieve berichtgeving eind 2023 is begin 2024 een extern onderzoek gestart waarin onder andere onderzocht is of er sprake is/was van een passende en adequate governance rond de ontwikkeling van het ecosysteem GZ Plein. Uit dit onderzoek is gebleken dat de Governancecode Zorg 2022 niet is overtreden, maar dat op onderdelen de vraag kan worden gesteld of op alle momenten, hoewel dat formeel niet verplicht was, wel in de geest van deze Governancecode is gehandeld.

Op korte termijn zal – zoals hiervoor aangegeven – intern het gesprek gevoerd gaan worden over de binnen VIGO gewenste inrichting van de besturing, transparantie en verantwoording, omgangsvormen en cultuur.

Samenstelling Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van VIGO is verantwoordelijk voor het beleid en bestuur van de organisatie. De Raad van Bestuur legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. De Raad van Bestuur bestaat uit drie personen die ieder hun eigen aandachtsgebieden hebben. In 2023 waren dit:

- Mevrouw drs. J.E.M. (Jolande) Tijhuis, bestuursvoorzitter.
- De heer drs. M.A. (Michiel) Heerkens.
- De heer drs. J.L.M. (Hans) Hendrixx (tot 1 mei 2023)
- De heer drs. W.V. (Wishal) Sewbalak (vanaf 19 juni 2023)

Secretaris van de Raad van Bestuur was de heer mr. J.F.M. (Evert-Jan) Verbunt.

Nevenfuncties Raad van Bestuur

Naam	Nevenfunctie
Mevrouw drs. J.E.M. Tijhuis	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter Raad van Toezicht Zinzia (met ingang van 1 juni 2023) • Bestuurder stichting Emmafonds (qualitate qua functie vanuit Zinzia) • Lid Raad van Toezicht Hof Wonen • Lid Raad van Toezicht ROC Aventus • Arbiter Scheidsgerecht Gezondheidszorg • Visitator Medisch Specialistische Opleidingen KNMG
De heer drs. M.A. Heerkens	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter Raad van Commissarissen Stichting WormerWonen • Lid Raad van Commissarissen Woningbouwvereniging Beter Wonen
De heer drs. W.V. Sewbalak	<ul style="list-style-type: none"> • Forensisch psychiater NIFP Zuid-Holland en FPO Psylex • Gastdocent InHolland Rotterdam

Werkwijze Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft in 2023 tweewekelijks vergaderd. Daarnaast vindt ook tweewekelijks een overleg plaats tussen de Raad van Bestuur en de stafverantwoordelijken voor HR, Finance & Control, Business Ontwikkeling & Innovatie en Kwaliteit & Veiligheid deelnemen. Ook wordt vierwekelijks door de Raad van Bestuur overlegd met de directeuren van de bij VIGO aangesloten zorgorganisaties. Verder is sprake van een interne rapportagestructuur waarbij zowel maandelijks als per tertiaal financieel wordt gerapporteerd en twee keer per jaar wordt gerapporteerd over kwaliteit en veiligheid.

Personele bezetting

Onze medewerkers zijn het gezicht van onze zorg- en hulpverlening. Als VIGO waarderen we onze medewerkers en zijn we ons ervan bewust dat een positieve werkbeleving heel belangrijk is. Gedurende 2023 waren er binnen onze groep 2.782 FTE werkzaam, als volgt verdeeld over de entiteiten:

	FTE
Stichting Vincent van Gogh	1.098
Stichting Rooyse Wissel	559
Stichting Pactum	766
Stichting GGZ Momentum	105
Stichting VIGO	183
Centiv B.V.	71
Totaal FTE	2.782

Cultuur en gedrag

Bij VIGO geloven we in de kracht van het geheel en de professionaliteit van onze medewerkers. We willen onze krachten bundelen en continu van elkaar leren. Samenwerken, kennis delen en initiatief nemen zijn sleutelwoorden. Leiderschap en cultuur zijn belangrijke dragers voor onze organisatie. We willen een cultuur stimuleren die past bij onze ambitie als organisatie. Hiervoor hebben we goed opgeleide en verbonden professionals nodig die persoonlijk leiderschap tonen. Iedere professional neemt verantwoordelijkheid, kan het verschil maken en waarde toevoegen. We leggen verantwoordelijkheden en bevoegdheden laag in de organisatie, bij de professional en bij de teams, zodat onze collega's zelf in staat zijn om de zorg voor de cliënten elke dag een stapje beter uit te voeren. Leiderschap stimuleert een lerende organisatie en draagt bij aan empowerment van professionals en teams.

Een van de belangrijkste thema's binnen VIGO is het zijn van een aantrekkelijke werkgever. Onderdeel daarvan is ook het bieden van een veilige (werk)omgeving. Binnen VIGO is in gedragscodes vastgelegd hoe we met elkaar om horen te gaan. Ook kennen we verschillende programma's waarin we actief met medewerkers werken aan het verder vergroten van het (werk)geluk van alle medewerkers.

De principes van de zorgbrede Governancecode zijn bij VIGO leidend. Daar zijn de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht op aanspreekbaar.

Onderzoek en ontwikkeling

Onze drijfveer is de kwaliteit en samenhang van zorg verbeteren. Daarom werken we nauw samen met universiteiten en kennisinstututen, leiden we op voor de zorg van morgen, en wordt geïnvesteerd in onderzoek en ontwikkeling (ook van nieuwe digitale zorgconcepten). Wetenschappelijk onderzoek en ontwikkeling zijn dan ook belangrijke pijlers binnen VIGO. Onderzoek en ontwikkeling wordt binnen VIGO gecoördineerd en ondersteund vanuit de VIGO-Academie waarbij ook sprake is van samenwerking met andere (buitenlandse) partijen. Zo is ook weer in 2023 samen met Karakter en enkele Duitse instellingen voor kinder- en jeugdpsychiatrie al kennis en expertise uitgewisseld en zijn gezamenlijke onderzoeksprojecten opgestart. Deze samenwerking is nu verder uitgebreid en bekrachtigd met de oprichting van een Euregionaal netwerk. De eerste inspanning van de nauwere samenwerking is de realisatie van structurele uitwisseling van professionals in opleiding voor kortdurende stages in het Euregio Rijn-Waal gebied.

In 2023 werden bij de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek Participatie in totaal 24 onderzoeksvragen ingediend, al dan niet in het kader van een promotietraject, waarvan er 23 werden goedgekeurd en reeds in gang zijn gezet. De kennis en ervaring die we opdoen delen we graag met anderen door regelmatig te publiceren in (internationale) wetenschappelijke tijdschriften en presentaties en workshops te verzorgen op congressen en symposia.

Financiële ontwikkelingen

Omzet en resultaten

In 2023 heeft VIGO Groep € 325 miljoen aan opbrengsten gerealiseerd (2022: € 309 miljoen). Het resultaat over 2023 bedraagt € 16,1 miljoen negatief (2022: € 2,3 miljoen negatief). Dit resultaat is als volgt opgebouwd:

Resultaten per entiteit (x € 1.000)	
Stichting Vincent van Gogh	-10.804
Stichting Rooyse Wissel	3.541
Stichting Pactum	-7.966
Stichting GGZ Momentum	-575
Centiv B.V.*	804
VIGO B.V.*	-234
Stichting VIGO enkelvoudig	-296
Subtotaal	-15.530
Eliminaties *	-570
Stichting VIGO Geconsolideerd	-16.100

Het resultaat is negatief beïnvloed door besluiten naar aanleiding van de eind 2023 ontstane situatie. Verandering van focus en daarmee samenhangende verandering in de digitale strategie heeft geleid tot het afbouwen van het aantal ICT projecten. Deze projecten zijn in één keer ten laste van het resultaat afgeschreven (€6,1M). Daarnaast heeft er een versnelde afschrijving van vastgoed plaatsgevonden vanwege de geplande vervangende nieuwbouw (€400K).

Met uitzondering van de Rooyse Wissel en Centiv zijn het operationele resultaat in 2023 negatief. Door de oplopende personeelskosten vanwege de druk op de arbeidsmarkt en het stagneren van de instroom kwam het resultaat verder onder druk te staan. Het ziekteverzuim en het verloop onder het personeel zijn hoog en het kost veel meer moeite dan in het verleden om de vacatures goed gevuld te krijgen. Dit noodzaakt ons om veel meer dan begroot personeel in te huren. Deze situatie is niet goed vanuit zowel het oogpunt van kwaliteit van zorg als vanuit financieel oogpunt. Het openbreken van de cao voor de GGZ en de beperkte indexatie van de opbrengsten hebben het resultaat verder doen verslechteren.

Gezien de financiële situatie bij Pactum is er sprake van een materiële onzekerheid rondom de continuïteit voor Pactum. Een nadere toelichting hierover is opgenomen in de paragraaf Continuïteitsveronderstelling op pagina 21 van de jaarrekening.

Voor wat betreft de instroom van cliënten zien we bij een aantal onderdelen van VIGO een daling. Als gevolg van schaarste in specifieke beroepsgroepen of onvoldoende gekwalificeerd personeel is de instroom in met name de jeugdzorg lager dan de beschikbare capaciteit en moeten groepen soms (tijdelijk) gesloten worden. Maar ook in de GGZ zien we dat het tekort aan behandelaren en plaatsingsdiscussies leiden tot een lagere instroom en langere wachttijden dan wenselijk. Ingegeven door deze ontwikkelingen en de daaruit voortvloeiende noodzaak om anders te gaan werken is ingezet op de ontwikkeling van het platform ecosysteem GZ Plein als systeem waarbinnen patiënten vanuit eigen kracht meer sturing kunnen geven aan de invulling van de ondersteuning die zij nodig hebben passend bij hun vraag op dat moment op basis van een binnen dat eco platform beschikbaar en toegankelijk gemaakt aanbod.

Niet gefinancierde overproductie GGZ (€1,6M) en afrekening van energiekosten vanaf 2017 (€ 1M) zijn daarnaast oorzaak van het oplopende tekort.

Operationeel resultaat per entiteit (x€1.000)	VvG	DRW	Pactum	Momentum	Centiv	VIGO BV	VIGO	Totaal
Resultaat volgens de jaarrekening excl. deelneming	-11.608	3.541	-7.966	-575	804	-234	-62	-16.100
Correcties:								
Inkomsten uit voorgaande jaren	305	62	-45					322
Kosten uit voorgaande jaren	1.024							1.024
Afwaardering investeringen	4.184	412	1.963					6.559
Operationeel resultaat 2023	-6.095	4.015	-6.048	-575	804	-234	-62	-8.195

Liquiditeiten en solvabiliteit

Het negatieve resultaat over 2023 is in mindering gebracht op het eigen vermogen waardoor het eigen vermogen per 31-12-2023 € 105M bedraagt. De solvabiliteitsratio bedraagt daarmee 47,6%. Ondanks de negatieve resultaten is de solvabiliteit met uitzondering van Momentum goed. Maar door de combinatie met het hoge investeringsniveau daalt de liquiditeit en is bijsturing nodig.

Ratio's (x€1.000)	Resultaat 2022	Eigen vermogen 31-12-2023	Solvabiliteitsratio 31-12-2023	Liquideitsratio 31-12-2023
Stichting Vincent van Gogh	-10.804	35.795	37,9%	1,48
Stichting de Rooyse Wissel	3.541	40.357	61,2%	2,07
Stichting Pactum	-7.967	29.402	60,3%	1,18
Stichting GGZ Momentum	-575	-1.816	-25,0%	1,43
Centiv BV	804	2.328	67,8%	3,03

Vanwege de financiële situatie is Pactum in overleg getreden met de contracterende gemeentes. In samenspraak met de accounthoudende regio's zal op korte termijn worden vastgesteld in welke trede van het Draaiboek Continuïteit Jeugdhulp Pactum te plaatsen is. Op dit moment wordt uitgegaan van trede 3 Zorgelijk. Daarom wordt gewerkt aan een herstelplan. Dit plan werkt uit hoe Pactum in samenspraak met de regio's de zorg voor jongeren in de toekomst kan vormgeven met een gezond rendement. Verder wordt duidelijk binnen dit plan hoe de financiering van deze zorg eruit moet komen te zien, zowel in de transitie als in de operationele fase.

Toekomstverwachtingen

Het is niet de verwachting dat de externe factoren zoals de krapte op de arbeidsmarkt, druk op tarieven en toenemende zorgvraag op korte termijn zullen veranderen. Dit betekent dat de intern bedrijfsvoering verder geoptimaliseerd zal worden en dat waar nodig portfolio keuzes noodzakelijk zullen zijn. De personeelsbezetting heeft onveranderd grote aandacht. Vanuit het oogpunt van werkplezier zetten we gericht acties in om het hoge ziekteverzuim terug te dringen en om medewerkers langer te binden aan onze organisatie en aantrekkelijker te zijn voor nieuwe medewerkers.

Daarnaast vraagt de dalende liquiditeit om temporisering van ons ambitieuze investeringsniveau en aanpassing van onze strategische focus. We blijven wel investeren in digitalisering maar getemporeerd en in aansluiting op de behoefte van de zorg. Enerzijds als een oplossing voor de toenemende krapte op de arbeidsmarkt (zelfhulp en E-health). Anderzijds als middel voor een betere toeleiding tot zorg en het leveren van passende zorg met behulp van het verkennend gesprek (Zorgschakel).

Voor Pactum wordt een herstelplan opgesteld gericht op verbetering van de interne bedrijfsvoering (productiviteit, ziekteverzuim, bezettingsgraad), portfoliokeuzes, vastgoedstrategie en passende tarieven. Binnen de Vincent van Gogh wordt gewerkt aan integrale bedrijfsvoering en centrale agendavoering en de verbetering van de registratiekwaliteit. Bij Momentum ligt de focus op het verkorten van de behandelduur en het vergroten van de instroom en productiviteit.

GALA is bedoeld om gezonde inwoners te helpen zo lang mogelijk gezond te blijven, terwijl IZA bedoeld is voor mensen met een kwetsbare gezondheid of chronische ziekte. VIGO is actief in een regionaal samenwerkingsverband waarin zorgpartijen uit Noord- en Midden-Limburg-Oost samenwerken in vijf programma's waaraan gezamenlijke IZA-aanvragen en -initiatieven gekoppeld zijn.

Met deze maatregelen is het de verwachting dat vanaf 2025 sprake is van een sluitende exploitatie voor Vincent van Gogh en Momentum. Voor Pactum zien we met hulp van de gemeentes voor de toekomst ook de mogelijkheid van een sluitende exploitatie.

Risico's en risicobeheersing

De risicohouding van VIGO past bij de aard van de onderneming en de financiering hiervan met (semi-) publieke middelen. Risicomanagement vindt bij VIGO op verschillende niveaus plaats en is een continu proces. De belangrijkste risico's worden meegenomen in de periodieke reviewgesprekken tussen Raad van Bestuur en management, waarbij de aandacht ligt op de getroffen beheersmaatregelen.

De belangrijkste risico's binnen VIGO voor komende jaren zien toe op:

- liquiditeit
- tekort aan voldoende en gekwalificeerd zorgpersoneel en ook een verminderde inzetbaarheid als gevolg van ziekteverzuim;
- een duurzame financieel gezonde organisatie;
- de kwaliteit van zorg;
- cyberrisico, informatiebeveiliging en privacy.

De liquiditeit van met name Pactum is een uitdaging. Overbrugging tot van de periode tot een sluitende exploitatie met behulp van intercompany financiering en verkoop van vastgoed.

De krapte op de arbeidsmarkt zet alle andere risico's op scherp. Door toenemende werkdruk zien we een relatief hoog ziekteverzuim, waardoor sprake is van verminderde inzetbaarheid en we ook genoodzaakt zijn om extern duur in te huren. Als VIGO investeren we daarom in een aanpak waarin de gedragsmatige visie op verzuim centraal staat en waarin we via diverse activiteiten aandacht besteden aan duurzame inzetbaarheid en vitaliteit.

Een duurzaam financieel gezonde exploitatie is van belang om te kunnen investeren in de toekomst. VIGO is een financieel gezonde organisatie, maar de druk op het resultaat is op onderdelen groot. Met name de tarieven binnen de Jeugdwet zijn deels nog steeds niet kostendekkend en ook de implementatie van het zorgprestatiemodel binnen de ZVW laat nog steeds ongewenste negatieve financiële effecten zien. Zowel met gemeenten als verzekeraars wordt actief afstemming gezocht en daar waar mogelijk langdurige samenwerkingsverbanden aangegaan.

Zowel de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel als de financiële resultaten hebben hun weerslag op de kwaliteit van zorg. De eisen vanuit de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd zijn daarbij onze leidraad. In 2023 is zorginhoudelijke aansturing versterkt door het aanstellen van een directeur Zorg met het aandachtsgebied jeugd. Daarnaast werken we aan harmonisatie van de interne kwaliteitstandaarden in plaats van een regio specifiek kader.

Binnen VIGO hechten we veel waarde aan het verantwoord omgaan met gegevens van cliënten en medewerkers en zien we cybersecurity, informatiebeveiliging en privacy als integraal onderdeel van de dagelijkse bedrijfsvoering. Bedreigingen op dit vlak maken het noodzakelijk om maatregelen te treffen waarmee de risico's worden beheerst. In 2023 hebben we de rol van CISO (Chief Information Security Officer, informatiebeveiligings-specialist) ingevuld. Daarnaast wordt toegewerkt naar NEN 7510 certificering voor een aantal onderdelen binnen de groep met als doelstelling in 2024 alle onderdelen te certificeren.

Frauderisico

Door middel van systeeminrichtingen, controle technische functiescheiding en het meer-ogen-principe wordt preventief gestuurd op het voorkomen van fraude. Daarnaast zijn aanvullende beheersingsmaatregelen getroffen zoals gedagscodes, klokkenluidersregeling en vertrouwenspersonen. De belangrijkste risico's worden gemonitord en achteraf wordt door middel van interne controlemaatregelen vastgesteld of er onrechtmatige handelingen hebben plaatsgevonden. In 2023 zijn op basis hiervan geen gevallen van fraude geconstateerd.

Beleid inzake risicobeheer financiële instrumenten

De doelstelling van risicobeheer is het vermijden en/of afdekken van risico's die het vermogen en resultaat van VIGO negatief kunnen beïnvloeden. Ook hier hanteert VIGO risico mijdende houding. VIGO loopt slechts beperkte risico's over financiële instrumenten. Er zijn in 2023 geen nieuwe leningen aangetrokken en bij de al aanwezige financieringen is sprake van vaste rentepercentages. Er is geen sprake van financiële instrumenten ter afdekking van rente- en valutarisico's. Binnen VIGO is een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om risico's zoveel mogelijk te beperken.

Maatschappelijke aspecten van ondernemen

Duurzaamheid is binnen VIGO een belangrijk thema. Binnen VIGO is de aandacht voor duurzaamheid op diverse niveaus terug te vinden en diverse duurzaamheidsinitiatieven zijn opgepakt. De Green Deal Duurzame zorg 3.0 en de Routekaart Duurzaam Vastgoed zijn daarbij leidend.

Duurzaamheid is onderdeel van elke (onderhandse) aanbesteding en per project wordt bepaald welk gewicht hieraan wordt meegegeven. Ook zijn duurzaamheid en Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) opgenomen in het VIGO-inkoopbeleid.

De belangrijkste aandachtsgebieden waar duurzaamheid een belangrijke rol speelt binnen VIGO zijn:

Energie en circulariteit

- energie: 50% minder CO2 uitstoot in 2023 t.o.v. 1990 en 100% afhankelijk van hernieuwbare energie in 2050
- circulariteit: 50% minder CO2 uitstoot in 2023 t.o.v. 1990 en 100% afhankelijk van hernieuwbare energie in 2050

Mobiliteit

- vanaf 2023 is het beleid elektrische auto's geïmplementeerd en zijn er elektrische auto's ingezet
- elektrische fietsen en het gebruik van het OV zetten we waar mogelijk in als alternatief
- functioneel thuiswerken en digitaal overleggen wordt gestimuleerd om onnodige reisbewegingen tegen te gaan

Gezonde leefomgeving

- duurzaam werkgeverschap
- functioneel groen (Green Mental Health)
- voeding & bewegen
- groene en gezonde werkomgeving

Dit zijn brede, veelomvattende thema's die op verschillende plaatsen terugkomen in de organisatie. In de komende jaren wil VIGO op het gebied van duurzaamheid inspanningen verrichten en bijdragen aan het genezen en bevorderen van kwaliteit van leven. Dit gaat hand in hand met het streven naar duurzame inzetbaarheid van de eigen medewerkers.

Slotwoord

In dit verslag heeft u kunnen lezen dat ook in 2023 hard is gewerkt en dat de zorg voor onze jongeren, cliënten en patiënten goed doorgang heeft kunnen vinden. Dat heeft alles te maken met de niet aflatende inzet van onze bevlogen medewerkers. De motivatie van alle betrokkenen is ook in dit bewogen jaar enorm groot en dat stemt tot trots.

Wij bedanken iedereen voor de inzet en vertrouwen erop dat die inzet in de komende jaren onverminderd blijft, zodat wij kunnen blijven werken aan de verdere professionalisering van de VIGO-Groep en de verwezenlijking van onze missie.

Raad van Bestuur VIGO

Paul de Bot, voorzitter

John Kauffeld

2. Verslag Raad van Toezicht

Voorwoord

Het jaar 2023 was opnieuw een intensief jaar voor de zorg in het algemeen en de VIGO-Groep in het bijzonder. Enerzijds waren er de externe ontwikkelingen zoals het Integraal Zorgakkoord en de transformatie van de (gesloten) jeugdzorg die aansluiten op de al ingezette interne koers. Eind 2023 zijn de eerste resultaten van de innovatieontwikkeling, investeringen in passende zorg (Vincent van Gogh, de Rooyse Wissel, Momentum en Centiv) en de vertaling van de visie op jeugd in een veranderplan (Pactum) gerealiseerd. Anderzijds stonden de ambities en resultaten onder druk door de voortdurende krapte op de arbeidsmarkt en de oplopende inflatie. Deze ontwikkelingen hebben de nodige creativiteit, wendbaarheid en flexibiliteit gevraagd van onze medewerkers. De Raad van Toezicht meent dat de ingezette organisatieveranderingen noodzakelijk zijn om de toegankelijkheid en kwaliteit van zorg ook in de toekomst te kunnen garanderen. Het cliëntperspectief is daarbij in eerste instantie belangrijk, maar het perspectief van de medewerkers is minstens zo relevant, zeker met het oog op de schaarste op de arbeidsmarkt. Thema's als binden en boeien van medewerkers en het belang van voldoende medewerkers die gemotiveerd en met plezier naar hun werk gaan en de financiële resultaten waren daarom voor de Raad van Toezicht ook in 2023 belangrijke gespreksonderwerpen.

Eind 2023 werden we geconfronteerd met negatieve berichtgeving naar aanleiding van het negatieve resultaat van de VIGO-Groep in relatie tot de werkdruk en de uitgaven aan en wijze van organiseren van met name innovatieve investeringen. Deze berichtgeving heeft geleid tot onrust en veel vragen van medewerkers, cliënten, financiers en andere stakeholders. Hierover is het gesprek gevoerd met de Raad van Bestuur, het management en de medezeggenschapsorganen. Dit heeft ertoe geleid dat de drie Raad van Bestuursleden hun portefeuille ter beschikking hebben gesteld. Begin 2024 heeft de Raad van Toezicht een interim bestuur benoemd en de opdracht verstrekt voor een externe onderzoeksopdracht om transparantie te creëren over de inzet van geldstromen om de transformatie te bewerkstelligen en onderzoek te doen naar de beweringen in de berichtgeving. De conclusies op basis van het onderzoek zijn als volgt:

- Er zijn geen aanwijzingen dat middelen die bedoeld waren voor innovatie onrechtmatig zijn besteed.
- Er zijn ook geen aanwijzingen dat middelen voor innovatie zijn aangewend die bedoeld waren voor jeugdzorginstelling Pactum dan wel voor TBS-kliniek de Rooyse Wissel, beide onderdeel van VIGO.
- Er is niet gebleken dat de Governancecode Zorg 2022 is overtreden. Op onderdelen kan wel de vraag gesteld worden of op alle momenten, hoewel dat formeel niet verplicht was, wel in de geest van deze governancecode is gehandeld.
- Voor zover er sprake was van de schijn van belangenverstremeling, is dit nu niet meer aan de orde.

Kijkend naar de krappe arbeidsmarkt en de beperkte middelen blijft innovatie belangrijk. Samen met externe financiers blijft VIGO de zorg dan ook innoveren. De raad van Toezicht geeft aan dat er lessen zijn geleerd als het gaat om hoe hier invulling aan te geven met elkaar:

- de medezeggenschap had beter bij deze ontwikkelingen moeten worden betrokken;
- actiever toezicht is nodig op grote innovatieprojecten als het platform ecosysteem;
- het is noodzakelijk transparant te zijn over de resultaten en de daarbij behorende inzet van mensen en middelen.

De Raad van Toezicht dankt alle medewerkers, die er ondanks de bijzonder tijd en in deze veranderende omgeving en voortdurende schaarste in zijn geslaagd om kwalitatieve zorg van goed niveau te blijven leveren, steeds met de cliënt als uitgangspunt. Daarvoor heeft de Raad van Toezicht grote waardering.

Inleiding

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het toezicht op het beleid van het bestuur van, en de algemene gang van zaken in de VIGO-Groep. De Raad van Toezicht handelt conform de principes voor goed bestuur en toezicht, zoals onder andere neergelegd in de Governancecode Zorg.

De leden van de Raad van Toezicht hebben, overeenkomstig de statuten, geen persoonlijke of zakelijke relatie met de VIGO-Groep, noch met haar bestuurders. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de leden van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de statuten van stichting VIGO, alsmede in het reglement Raad van Toezicht.

Vergaderingen en bijeenkomsten

In 2023 heeft de Raad van Toezicht vijf keer regulier vergaderd: op 6 maart, 20 april, 19 juni, 25 september en 18 december. De Raad van Bestuur was daarbij telkens aanwezig. De Raad van Toezicht streeft ernaar de vergaderingen zoveel mogelijk te laten plaatsvinden op locatie bij één van de bij VIGO aangesloten zorgorganisaties. In april is zodoende vergaderd bij de Rooyse Wissel in Oostrum, in juni bij Pactum in Deurne en in september bij Vincent van Gogh in Venray. De overige vergaderingen vonden plaats bij VIGO in Nijmegen. Op 23 maart, 10 oktober, 16 november en 23 november vonden bijzondere vergaderingen plaats in verband met de mogelijke fusie tussen Stichting VIGO en Stichting VIVIQ en over het Platform Ecosysteem. Deze vergaderingen vonden digitaal plaats.

Naast de reguliere vergaderingen zijn in 2023 twee themabijeenkomsten georganiseerd. Op 20 april heeft de Raad van Toezicht de themabijeenkomst ingevuld met haar zelfevaluatie. Ook vond op 20 april het jaarlijkse gesprek van de Raad van Toezicht plaats met de divisiedirecteur Forensische Zorg en Justitiële Jeugdinstellingen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Tijdens dit overleg is uitvoerig stilgestaan bij de ontwikkelingen in de forensische zorg en binnen stichting de Rooyse Wissel. Op 26 september vond een themasessie plaats die in het teken stond van ouderen. Daarbij hebben de leden naast een inhoudelijke presentatie door de directie, een bezoek gebracht aan het Integraal Expertisecentrum voor Psychogeriatric (IEP). IEP is een samenwerking tussen de zorgorganisaties Vincent van Gogh, Proteion en de Zorggroep waar ouderen met een psychogeriatrisch ziektebeeld en ernstige gedragsproblemen behandeld worden.

Nadat de Raad van Bestuursleden hun portefeuille ter beschikking hebben gesteld heeft de Raad van Toezicht besloten dagelijks te vergaderen over de organisatieontwikkelingen, communicatie richting interne en externe stakeholders, werving en aanstelling van en opdrachtverstrekking aan het interim bestuur en het instellen van een onafhankelijk extern onderzoek. Begin januari, nadat het interim bestuur is aangetreden, is de frequentie van de ingelaste vergadering teruggegaan naar wekelijks.

De Raad van Toezicht vervult zijn taak op basis van door de Raad van Bestuur aangeleverde documenten, eigen waarneming en op basis van gesprekken met medezeggenschapsorganen en medewerkers uit de organisatie. Vanzelfsprekend betreft hij daarbij ook ontwikkelingen in de maatschappij en op het gebied van wetenschappelijk onderzoek. Informatieverstrekking aan de Raad van Toezicht vindt plaats conform het met de Raad van Bestuur overeengekomen informatieprotocol. Informatie bestaat onder andere uit een rapportage over actuele ontwikkelingen binnen de VIGO-Groep en documenten in het kader van bedrijfsvoering en governance. Elk individueel lid van de Raad van Toezicht heeft een eigen portefeuille waarbij de eigen expertise volledig tot zijn recht kan komen, en heeft op basis van die expertise zitting in één of meerdere commissies: de Auditcommissie, Commissie Kwaliteit & Veiligheid en de Remuneratiecommissie.

De Auditcommissie van de Raad van Toezicht vergaderde in 2023 drie keer, op 12 april, 14 september en 7 december. Twee vergaderingen vonden plaats in aanwezigheid van de externe accountant KPMG. Daarbij zijn respectievelijk het verslag van de accountant bij de jaarrekeningen besproken en de rapportage van de interim-bevindingen inclusief de reactie daarop van de Raad van Bestuur. Andere onderwerpen op de agenda van de Auditcommissie waren de werkwijze binnen de afdeling interne controle, de bespreking van de herkomst, het doel en de besteding van de innovatiegelden naar aanleiding van een rapportage van KPMG, de ontwikkelingen op ICT gebied, inclusief informatiebeveiliging binnen VIGO en de strategische risico's en kansen.

De Commissie Kwaliteit & Veiligheid van de Raad van Toezicht kwam in 2023 twee keer bijeen op 6 maart en 25 september. Tijdens deze vergaderingen is gesproken over de stand van zaken met betrekking tot het Kwaliteit Management Systeem, het Informatie Veiligheid Management Systeem, toepassingen van de wet zorg en dwang, cliënttevredenheid, incidenten en calamiteiten, klachtafhandeling en leren van klachten. Daarnaast is inhoudelijk gesproken over het de forensische scherpste en veiligheid in de TBS naar aanleiding van het promotieonderzoek van een promovenda van de Rooyse Wissel en zijn verdiepende onderwerpen aan de orde gekomen, waaronder sterrolhouderschap en suïcidebeleid binnen Vincent van Gogh.

Remuneratiegesprekken zijn in 2023 gevoerd op 12 april, 14 september en 2 november, zowel met de individuele leden van de Raad van Bestuur over aangelegenheden behorende bij hun aandachtsgebieden, als met de Raad van Bestuur als geheel.

Overleggen met medezeggenschapsgremia

In 2023 zijn toezichthouders het afgelopen jaar aangesloten bij individuele bijeenkomsten van de diverse cliënten- en pleegouderraden. Deze vergaderingen vonden plaats op 4 oktober en 13, 14, 15 en 28 november 2023.

Op 6 maart heeft de Raad van Toezicht voorts overleg gevoerd met de centrale ondernemingsraad. Doel van dit jaarlijks overleg is een open dialoog te voeren over ontwikkelingen binnen de VIGO-Groep vanuit het perspectief van de medewerker. Het afgelopen jaar is vooral gesproken over de situatie op de arbeidsmarkt en behoud van medewerkers, over kwaliteit en veiligheid en over de veranderende organisatie VIGO.

Eén lid van de Raad van Toezicht is benoemd door de Minister van Justitie & Veiligheid en sluit in die hoedanigheid periodiek aan bij bijeenkomsten van de patiëntenraad van de Rooyse Wissel. Deze bijeenkomsten vonden in 2023 plaats op 20 januari en op 24 november. Op de agenda van de patiëntenraad staan onderwerpen die betrekking hebben op de gang van zaken in de eigen leef-, behandel- of verpleegafdeling van patiënten van de tbs-kliniek.

In het kader van de organisatieontwikkelingen aan het einde van 2023, naar aanleiding van het artikel Follow the Money, heeft de Raad van Toezicht extra afstemming gezocht met de directie en medezeggenschapsgremia over de aanstelling van een interim bestuur en de te verstrekken onderzoeksopdracht en de vragen die in de organisatie leven. Ook zal de Raad van Toezicht deelnemen aan de dialoog tussen de Raad van Bestuur met meerdere belanghebbenden / stakeholders binnen en buiten de organisatie om de verbinding en betrokkenheid binnen de organisatie waar nodig te herstellen en te optimaliseren. De stip op de horizon is een veilig en constructief communicatieklimaat en een organisatiecultuur waarin gezonde tegenspraak een vanzelfsprekendheid is.

De Raad van Toezicht hecht veel waarde aan de overleggen met belangrijke stakeholders binnen en buiten de organisatie. Deze zijn bijzonder waardevol en geven de Raad van Toezicht inzicht in de wijze waarop ontwikkelingen binnen de VIGO-Groep worden ervaren door medewerkers, cliënten en hun naastbetrokkenen.

Besluiten en dialoog

De Raad van Toezicht heeft in 2023 goedkeuring verleend aan de volgende besluiten van de Raad van Bestuur.

- Onderzoek naar mogelijke bestuurlijke fusie VIGO-Groep en Stichting VIVIQ
- Geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening VIGO 2022
- Jaarrekeningen Vincent van Gogh, Pactum en Rooyse Wissel 2022
- Jaarrekeningen GGZ Momentum 2022
- Strategische meerjarenvisie VIGO 2024-2026
- Vervreemding stuk groen in Zetten
- Aanwijzing plaatsvervangend Hoofd van de instelling Rooyse Wissel
- Begrotingen GGZ Momentum en de Rooyse Wissel 2024 *
- Aanstellen interim-bestuur

Verder heeft de Raad van Toezicht in 2023 besluiten genomen inzake de benoeming lid raad van bestuur, de verlenging van de opdracht aan de externe accountant KPMG voor de controle over het boekjaar 2023, en over de bezoldiging van de Raad van Toezicht en de WNT-klasseindeling. Daarnaast is – vanwege het vertrek wegens het bereiken van de maximale benoemingstermijn in de loop van 2024 van de voorzitter en de voorzitter van de audit commissie – besloten om met begeleiding van een extern search bureau de werving in gang te zetten en zijn daartoe de profielen van de te benoemen toezichthouders in 2024 vastgesteld.

---

* De geconsolideerde en enkelvoudige begroting 2024 van VIGO en de begrotingen van Vincent van Gogh en Pactum zijn op 4 maart 2024 door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

De werkgeversrol

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het benoemen, beoordelen en belonen van de leden van de Raad van Bestuur. In 2023 zijn, zoals gebruikelijk, met alle bestuurders (jaar)gesprekken gevoerd. Eind 2022 heeft dhr. Hendriks daarbij aangegeven vanwege persoonlijke overwegingen geen nieuwe bestuurlijke termijn te ambiëren, en zich in de jaren tot aan zijn pensionering graag weer te willen richten op het cliëntenwerk als psychiater. De Raad van Toezicht heeft daarop de werving gestart onder begeleiding van bureau Ebbing, hetgeen heeft geleid tot benoeming met ingang van 19 juni 2023 van de heer W.V. Sewbalak MBA MSc als lid Raad van Bestuur VIGO.

Samenstelling Raad van Toezicht

In 2022 is de eerste zittingstermijn van dhr. Van der Graag vanwege persoonlijke omstandigheden met één jaar verlengd, tot 1 juli 2023. Op 19 juni 2023 heeft de Raad van Toezicht besloten de heer Van der Gaag per 1 juli 2023 voor een tweede zittingstermijn te benoemen, voor een periode van maximaal drie jaar, tot uiterlijk 1 juli 2026, zodat de totale zittingsduur de periode van acht jaar niet overschrijdt.

Daarnaast is mevrouw Mekes sinds 26 september 2022 als toezichthouder-trainee door de Raad van Toezicht benoemd voor de duur van twee jaar en is derhalve aanwezig geweest bij zowel de reguliere vergaderingen en themabijeenkomsten van de Raad van Toezicht. Tevens is zij aangesloten bij de vergaderingen van de Auditcommissie en de Commissie Kwaliteit en Veiligheid. Ook heeft zij een aantal keren deelgenomen aan de bijeenkomsten van cliëntmedezeggenschap van de Rooyse Wissel.

Onafhankelijkheid

In 2023 was geen sprake van enige belangenverstremming binnen de Raad van Toezicht. Alle toezichthouders zijn onafhankelijk en hebben geen nauwe of zakelijke banden met collega-toezichthouders, bestuurders, medewerkers, stafleden of belangrijke externe belanghebbenden. Evenmin hebben zij belangen in VIGO of in de bij VIGO aangesloten zorgorganisaties.

Zelfevaluatie

De Raad van Toezicht reflecteert voortdurend op zijn eigen functioneren, in elk geval door elke vergadering, direct na afloop daarvan, te evalueren buiten aanwezigheid van de Raad van Bestuur. In dat kader stelt hij zich ook regelmatig op de hoogte van de visie van de Raad van Bestuur op zijn functioneren. De uitkomsten van de evaluatie worden gedeeld met de Raad van Bestuur. Eens in de drie jaar wordt voor de zelfevaluatie een dedicated bijeenkomst georganiseerd en wordt de evaluatie begeleid door een onafhankelijke externe deskundige.

Op 20 april 2023 heeft de zelfevaluatie van en door de Raad van Toezicht plaatsgevonden zonder extern begeleider. Tijdens deze zelfevaluatie is gesproken over het aftreedrooster van de Raad van Toezicht en specifiek de volgorde van aftreden. In 2024 eindigt de zittingstermijn van zowel de heer Van Veldhuizen, voorzitter van de Raad van Toezicht, als de heer Muller, vicevoorzitter en voorzitter van de Auditcommissie. In de twee jaren daarna eindigen de zittingstermijnen van mevrouw Philippens, mevrouw Boekelman, de heer Van de Beeten en de heer Van der Gaag. De heer Van Veldhuizen heeft aangegeven dat hij het van belang acht dat een nieuwe voorzitter betrokken is bij de samenstelling van de nieuwe Raad van Toezicht over de jaren 2024, 2025 en 2026, hetgeen hem heeft doen besluiten zijn rol per 1 mei 2024 neer te leggen in plaats van 1 september 2024.

Gelet op bovenstaande is in november 2023 door bureau Ebbing de werving gestart voor een voorzitter en lid raad van toezicht. Voor beide functies zijn profielen opgesteld, waarbij advies en input vanuit de medezeggenschapsorganen is verwerkt. Het streven is om voor 1 mei 2024 twee nieuwe toezichthouders te hebben aangesteld.

Tenslotte is tijdens de zelfevaluatie ook gesproken over de verdieping van het gesprek in de vergaderingen van Raad van Toezicht met de Raad van Bestuur. De Raad van Toezicht heeft daarbij de wens uitgesproken om hiervoor voldoende ruimte te creëren. Thema's die hiervoor onder andere zijn aangedragen zijn duurzaamheid, de arbeidsmarkt en de gewenste stelselveranderingen.

Rooster van aftreden Raad van Toezicht

Naam	Benoeming	Herbenoeming	Terugtreeden
Dhr. H. van Veldhuizen	1 juli 2017	1 juli 2021	1 mei 2024
Dhr. M. Muller	1 september 2016	1 september 2020	1 september 2024
Mevr. M. Philippens	1 oktober 2017	1 oktober 2021	1 oktober 2025
Mevr. A. Boekelman	1 januari 2018	1 januari 2022	1 januari 2026
Dhr. R van de Beeten	1 januari 2018	1 januari 2022	1 januari 2026
Dhr. R. van der Gaag	1 juli 2018	1 juli 2022	1 juli 2026

Nevenfuncties

Onderstaande tabel bevat een overzicht van de nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht.

Naam	Hoofdfunctie	(neven)functie(s)
Dhr. mr. H. van Veldhuizen	Manager Marketing, Sales & E-Commerce Deventrade BV	<ul style="list-style-type: none"> • Lid Raad van Toezicht Deventer Marketing (onbezoldigd) • Lid Raad van Advies Geldersch Landschap & Kastelen (onbezoldigd)
Dhr. drs. M. Muller RE RA	CFO Inepro Group	<ul style="list-style-type: none"> • Vicevoorzitter Raad van Commissarissen en voorzitter Auditcommissie Centrada • Vicevoorzitter Raad van Toezicht, voorzitter Auditcommissie en lid Remuneratiecommissie Trajectum • Voorzitter Raad van Commissarissen National Academic Verzekeringen NV
Dhr. mr. R.H. van de Beeten	Managing partner Wiggers Ross Advocaten & Belastingkundigen	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter Raad van Commissarissen Waterstromen BV • Voorzitter Stichting Landschap Rijnwaarden (onbezoldigd) • Voorzitter Stichting Adrianusfonds (onbezoldigd) • Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Kenniscentrum Europa decentraal • Bestuurder Stichting Woongroep 't Hoge Veld (onbezoldigd) • Voorzitter CDA te Zevenaar
Mw. drs. A.A. Boekelman – Wilhelm	Raad van Bestuur Stichting Mijzo	<ul style="list-style-type: none"> • Vice-voorzitter/ voorzitter Zorgnetwerk Midden Brabant (onbezoldigd) • Vice voorzitter Stichting Anders Werken in de Zorg (onbezoldigd) • Lid Bestuur Reable Nederland (onbezoldigd)
Mw. ir .M.M.F. Philippens	Transformatiemanager / strategisch adviseur Nuqleus	<ul style="list-style-type: none"> • Strategisch adviseur Nuqleus • Associate transformatiemanager Bebright • Lid Raad van Commissarissen Total Care BV • Lid Raad van Toezicht s Heeren Loo
Dhr. prof. dr. R.J. van der Gaag	Voorzitter Nederlandse Vereniging van bestuurders in de zorg NVZD	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter stichting Papageno Autisme Amsterdam, New York (tot juni 2023) • Membre du Conseil d'Administration de l'Université de Paris-Cité (tot juni 2023) • President du Comité d'Orientation Strategique Université Paris-Cité (met ingang van juni 2023) • Vennoot (Membre Etranger Associé) Academie Nationale de Medecine Paris • Professor of Psychosomatics and Psychotherapy Stradina University Riga Latvia (tot september 2023) • Bestuurslid 'Eindspel' Tabak • Lid Commissie Gepast Geneesmiddelen Gebruik ZonMW • Lid van de ZonMW commissie GGz

Naam	Hoofdfunctie	(neven)functie(s)
		<ul style="list-style-type: none"> • Lid Commissie Kwaliteitsvisitatie NWP • Member of the Committee of Ethics European Psychiatric Association (tot april 2023) • Member of the Stakeholders Committee European Food Safety Association EFSA Parma • Member of the Committee on Education of the International Association for Women’s Mental Health IAWMH • Secretary NL Branch International Association for Women’s Mental Health IAWMH • Secretaris Alliantie Gender & Gezondheid • Lid Raad van Advies Gezonde Voeding BeBright Utrecht • ProRector Radboud Universiteit Nijmegen • Member Editorial Board Journal of Autism & Developmental Disorders (Elsevier Group) • Voorzitter Competitie Commissie Rosendaelsche Golfclub • Member of the Board of Directors of the European Institute for Women’s Health – Dublin – Brussels • Chair of the International Scientific Advisory Board of the Sophia Foundation – Erasmus MC Rotterdam

Vooruitblik

De primaire focus voor 2024 is het herstel van rust en vertrouwen binnen de organisatie en bij alle extern betrokkenen. Daarnaast blijven de onderwerpen die in 2023 aan de orde kwamen, ook in 2024 op de agenda van VIGO en daarmee ook op de agenda van de Raad van Toezicht staan. Zonder volledig te willen zijn, worden genoemd: voortdurende aandacht voor kwaliteit en veiligheid, passende zorg, het belang van voldoende, gemotiveerde medewerkers, de implementatie van het veranderplan jeugd, de digitalisering en de financiële gezondheid van VIGO.

Slotwoord

De Raad van Toezicht spreekt zijn waardering uit voor alle medewerkers van VIGO en de daaraan verbonden zorgorganisaties. Dank is verschuldigd voor de resultaten die in 2023 zijn behaald. De Raad van Toezicht kijkt uit naar een nieuw jaar van samenwerking met iedereen binnen de VIGO-Groep en in het bijzonder met de leden van de Raad van Bestuur. Ook in 2024 zal VIGO weer inzetten op het bieden van de beste behandeling en zorg voor mensen met psychische en psychiatrische problematiek en/of opvoed- en ontwikkelingsproblematiek, door hen weer perspectief te geven op herstel en participatie in de samenleving.

Raad van Toezicht VIGO

Henk de Jong, voorzitter
 Rob van de Beeten
 Annet Boekelman-Wilhelm
 Rutger-Jan van der Gaag
 Mike Muller
 Monique Philippens

3. JAARREKENING

3.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-23 €	31-dec-22 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa			
Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom	1	1.049	17.011
		<u>1.049</u>	<u>17.011</u>
Materiële vaste activa			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	2	19.384.379	19.781.764
Machines en installaties		932.095	946.424
Andere vaste bedrijfsmiddelen		795.356	830.509
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op mva		894.841	690.811
		<u>22.006.671</u>	<u>22.249.508</u>
Financiële vaste activa			
Langlopende vorderingen op groepsmaatschappijen	3	5.000.000	5.000.000
		<u>5.000.000</u>	<u>5.000.000</u>
Vlottende activa			
Vorderingen			
Vorderingen op handelsdebiteuren	4	777.577	6.702.416
Vorderingen op groepsmaatschappijen		2.715.953	3.125.247
Overige vorderingen		658.967	709.032
Overlopende activa		9.896.050	8.685.270
		<u>14.048.547</u>	<u>19.221.965</u>
Liquide middelen	5	7.676.229	6.491.089
Totaal activa		<u><u>48.732.496</u></u>	<u><u>52.979.572</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Gestort en opgevraagd kapitaal	6	115.447	115.447
Overige reserves		29.285.936	37.252.453
		<u>29.401.383</u>	<u>37.367.900</u>
Voorzieningen	7	914.633	440.912
Overige voorzieningen			
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	8	1.864.515	1.708.658
Belastingen en premies sociale verzekeringen		2.721.754	3.126.362
Schulden ter zake van pensioenen		1.315.430	1.291.533
Overige schulden		496.576	402.115
Overige passiva		12.018.205	8.642.092
		<u>18.416.480</u>	<u>15.170.760</u>
Totaal passiva		<u><u>48.732.496</u></u>	<u><u>52.979.572</u></u>

3.2 WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2023

	Ref.	2023 €	2022 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	10		
Wet langdurige zorg		304.900	191.439
Jeugdwet		80.506.542	77.865.102
Baten uit onderaanneming		1.421.498	1.538.890
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		4.017	107.958
Baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	11	8.693.268	7.625.572
Netto omzet		<u>90.930.225</u>	<u>87.328.961</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	12	4.023.463	3.099.607
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>94.953.688</u>	<u>90.428.568</u>
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten		11.362.720	10.839.759
Lonen en salarissen		42.905.648	41.208.019
Sociale lasten		6.476.204	6.372.947
Pensioenlasten		4.010.022	3.979.382
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa		1.777.071	1.835.931
Overige bedrijfskosten		36.577.988	30.229.588
Som der bedrijfslasten	13	<u>103.109.653</u>	<u>94.465.626</u>
Bedrijfsresultaat		-8.155.965	-4.037.058
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten		189.501	12.079
Rentelasten en soortgelijke kosten		53	68.125
Financiële baten en lasten	14	<u>189.448</u>	<u>-56.046</u>
Resultaat voor belastingen		-7.966.517	-4.093.104
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen		0	0
Resultaat na belastingen		<u><u>-7.966.517</u></u>	<u><u>-4.093.104</u></u>
Resultaatbestemming			
Reserve herwaardering panden		-530.107	-530.107
Overige reserves		-7.436.410	-3.562.997
Totaal		<u><u>-7.966.517</u></u>	<u><u>-4.093.104</u></u>

3.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	Ref.	2023	2022
		€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		-8.155.965	-4.037.058
Aanpassingen voor :			
- afschrijvingen	13	1.777.071	1.835.931
- mutaties voorzieningen	7	473.721	-1.584.571
- boekresultaten afstoting vaste activa		<u>-249.557</u>	<u>0</u>
		2.001.235	251.360
Veranderingen in vlottende middelen:			
- vorderingen	4	5.231.244	-10.310.435
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	8	<u>3.234.403</u>	<u>3.182.312</u>
		8.465.647	-7.128.123
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>2.310.917</u>	<u>-10.913.821</u>
Ontvangen interest		131.675	12.079
Betaalde interest		<u>-7.574</u>	<u>-60.601</u>
		124.101	-48.522
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		2.435.018	-10.962.343
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investeringsmateriële vaste activa	2	-1.326.679	-1.981.396
Investeringsubsidies	2	0	300.000
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	76.802	110.287
Overige investeringen in financiële vaste activa	3	<u>0</u>	<u>-5.000.000</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.249.877	-6.571.108
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aflossing langlopende schulden		<u>0</u>	<u>-325.960</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		0	-325.960
Mutatie geldmiddelen		<u>1.185.140</u>	<u>-17.859.414</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari		6.491.089	24.350.503
Stand geldmiddelen per 31 december		<u>7.676.229</u>	<u>6.491.089</u>
Mutatie geldmiddelen		1.185.140	-17.859.414

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

3.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Zorginstelling Stichting Pactum is statutair (en feitelijk) gevestigd te Nijmegen, op het adres Kerkenbos 1023, en is geregistreerd onder KvK-nummer 41055988.

De belangrijkste activiteiten zijn observatie, diagnostiek en risicotaxatie, alsmede de behandeling, begeleiding of verpleging en risicomangement van (jeugdige) personen met behulp van orthopedagogische, ontwikkelingspsychologische en psychiatrische methoden en technieken en voorts al hetgeen dat met een en ander rechtstreeks verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord, gericht op het oplossen, verminderen of voorkomen van verergering dan wel het omgaan met de gevolgen van zijn psychosociale of gedragsproblemen en ter voorbereiding op diens terugkeer in de maatschappij.

Groepsverhoudingen

Zorginstelling Stichting Pactum maakt deel uit van de VIGO groep, waarvan Stichting VIGO te Nijmegen aan het hoofd staat. De financiële gegevens van zorginstelling Stichting Pactum zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting VIGO.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De Stichting heeft de enkelvoudige jaarrekening opgesteld volgens de Regeling openbare jaarverslaggeving WMG, wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

De financiële positie van Pactum geeft reden tot zorg. De solvabiliteit is nog voldoende, het nettoresultaat (rentabiliteit) is echter al meerdere jaren verlieslatend resulterend in een mogelijk liquiditeitstekort in de komende periode. Deze omstandigheden leiden tot een materiële onzekerheid rondom de continuïteit.

Deze situatie heeft kunnen ontstaan door een combinatie van interne en externe factoren. Enerzijds de complexiteit en gedecentraliseerde sector (grote verscheidenheid contracten, hoge administratieve lasten, gebrek aan eenduidige productstructuur) en de veranderingen in de sector waar de financiering onvoldoende op aansluit (ambulantisering, de afbouw van de gesloten jeugdzorg, kleinschaligheid, CAO ontwikkelingen). Anderzijds de krapte op de arbeidsmarkt waardoor het moeilijk is om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden, het hoge ziekteverzuim, de teruglopende instroom door de negatieve publiciteit, en de wisselingen in het management. Deze omstandigheden leiden tot een verlieslatende exploitatie en mogelijk een liquiditeitstekort in 2024-2025. Daarnaast is er de grote maatschappelijke opgave om de transformatie van de jeugdzorg vorm te geven.

De Raad van Bestuur erkent dat er sprake is van een onzekerheid van materieel belang, en heeft de volgende maatregelen geïdentificeerd die mogelijk kunnen bijdragen aan de financiële situatie van de organisatie:

- Vanwege de financiële situatie is Pactum in overleg getreden met de contracterende gemeentes. In samenspraak met de accounthoudende regio's zal op korte termijn worden vastgesteld in welke trede van het Draaiboek Continuïteit Jeugdhulp Pactum te plaatsen is. Op dit moment wordt nog uitgegaan van trede 3 Zorgelijk. Daarom wordt gewerkt aan een herstelplan. Dit plan werkt uit hoe Pactum in samenspraak met de regio's de zorg voor jongeren in de toekomst kan vormgeven met een gezond rendement. Verder moet binnen dit plan duidelijk worden hoe de financiering van deze zorg eruit moet komen te zien, zowel in de transitie als in de operationele fase. Van belang is dat er kostendekkende tarieven komen.
- Pactum heeft een intern verbeterplan opgesteld met diverse maatregelen om kosten te beheersen.
- De verwachting is dat het accorderen van het plan door de betrokken regio's nog zeker zal doorlopen tot en met het eind van 2024. Hiermee bestaat op moment van het opmaken van de jaarrekening 2023 nog geen zekerheid dat het opgestelde Herstelplan ook daadwerkelijk door de gemeenten geaccordeerd gaat worden.

- De verkoop van de locatie in Lochem en een aantal andere panden en de aflossing van de intercompany lening in 2024 zal bijdragen aan het tijdelijk versterken van de liquiditeitspositie. Hierbij worden ook verschillende alternatieve overbruggingsscenario's onderzocht. Op basis van de opgestelde liquiditeitsbegroting die is gebaseerd op de inschatting per heden, is het de verwachting dat dit toereikend is om te kunnen voldoen aan de financiële verplichtingen tot en met medio 2025. Omdat er nog geen harde afspraken zijn over de verkoop van het vastgoed wordt er tevens overbruggingsfinanciering met het vastgoed als onderpand voorbereid.

De toekomstverwachting van het bestuur is dat de transitieperiode tijdelijk is en niet structureel. De verwachting is dat we uiteindelijk uitkomen op een situatie, waarin de tarieven op een normaal kostendekkend niveau liggen en er sprake is van een structureel lager kostenniveau. Verder gaat het bestuur ervan uit dat met de kleinschalige zorgconcepten vorm wordt gegeven aan de behoeftes van de jongeren en het werkveld. Gezien het feit dat het bestuur van Pactum inschat dat deze financiële situatie tijdelijk van aard is, dat we uiteindelijk een gezonde bedrijfsvoering mogelijk kunnen maken, gecombineerd met een materiële onzekerheid maar dat de Raad van Bestuur met de hiervoor genoemde maatregelen het aanvaardbaar acht om de continuïteitsveronderstelling te hanteren. Derhalve is de jaarrekening 2023 opgesteld uitgaande van het continuïteitsbeginsel.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2022 zijn bij de baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten en de overige bedrijfsopbrengsten geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2023 mogelijk te maken.

Oordelen en schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De waarderingsgrondslagen omzet en voorzieningen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen.

Verbonden rechtspersonen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de instelling. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de instelling en haar deelnemingen, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. Stichting Pactum is geen transacties met verbonden partijen aangegaan die niet onder normale marktvoorwaarden hebben plaatsgevonden.

Stichting Pactum behoort tot de VIGO groep. Aan het hoofd van deze groep staat Stichting VIGO, statutair gevestigd in de gemeente Nijmegen. Deze als holdingstichting aan te duiden rechtspersoon is statutair bestuurder van de navolgende groepsleden:

- Stichting Vincent van Gogh;
- Stichting Pactum;
- Stichting Forensisch Psychiatrisch Centrum de Rooyse Wissel;
- Stichting GGz Momentum;
- VIGO B.V.;
- Centiv B.V..

3.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen kostprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting Pactum.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afschreven op basis van de geschatte gebruiksduur. In het geval dat belangrijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afschreven.

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting. In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen : 0% tot 20%.
- Machines en installaties : 3,33% tot 10%.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting : 10% tot 50%.
- Software : 20%.

In de investeringen is geen bedrag aan geactiveerde rente opgenomen. Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen. Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. Indien de subsidie is ontvangen voorafgaand aan de investering, dan wordt de ontvangen subsidie als kortlopende schuld gepresenteerd tot het moment dat de investering is verwerkt.

Groot onderhoud:

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien waardering tegen nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden doordat de hiervoor benodigde informatie niet kan worden verkregen, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen.

Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de instelling invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening. Tevens wordt een voorziening gevormd ten bedrage van het aandeel in het negatieve eigen vermogen van de deelneming.

De leningen aan deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord in de winst-en-verliesrekening voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom-genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord. Een bijzonder waardeverminderingverlies voor goodwill wordt niet teruggenomen in een volgende periode.

Stichting Pactum heeft op basis van interne en externe factoren vastgesteld dat er geen aanwijzingen bestaan voor bijzondere waardeverminderingen van de materiële en financiële vaste activa.

De afgelopen jaren heeft er bij Stichting Pactum geen bijzondere waardevermindering plaatsgevonden waardoor er in 2023 ook geen sprake is van een terugneming van bijzondere waardeverminderingen uit het verleden.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Indien financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, worden de effectieve rente en eventuele bijzondere waardevermindingsverliezen direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Saldering financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de instelling beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de instelling het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Leasing

De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget.

De effectieve rente en eventuele bijzondere waardevermindervingsverliezen worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie vorderingen behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De gepresenteerde liquide middelen hebben een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Kapitaal

Onder kapitaal is opgenomen het bij oprichting van de stichting ingebrachte kapitaal.

Algemene reserve en overige reserves

Onder algemene en overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de instelling vrij kunnen beschikken.

Onder de algemene reserve is ook de herwaarderingsreserve panden opgenomen. Deze herwaarderingsreserve is ontstaan als gevolg van het vrijvallen van waarborghypotheek en het opnieuw waarderen van de materiële vaste activa. Jaarlijks worden de nettoaafschrijvingslasten van de gebouwen via de resultaatbestemming op de herwaarderingsreserve gemuteerd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. Een deel van de voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. De rentemutatie van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde is verantwoord als dotatie aan de voorziening. De gehanteerde disconteringsvoet is 1,65% (2022: 1%).

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken.

Voorziening jubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen bij 12,5-, 25-, 30- en 40-jarig dienstjubileum. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,65% (2022: 1%).

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voor zover deze na 31 december 2023 vallen. Deze is gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar. De in het tweede ziektejaar gehanteerde disconteringsvoet is 1,65% (2022: 1%).

Voorziening RVU-uitkering

Voor medewerkers die maximaal drie jaar voor hun AOW stoppen met werken, bestaat de mogelijkheid om gebruik te maken van de regeling vervroegd uittreden (RVU) zoals opgenomen in de CAO Jeugdzorg. De werkgever vergoedt daarbij maximaal drie jaar een bedrag ter hoogte van de RVU-drempelvrijstelling. Hiervoor wordt een voorziening gevormd.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden. De effectieve rente wordt direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

3.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar. Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Onder opbrengsten jeugdwet worden de baten verantwoord uit hoofde van geleverde prestaties op het gebied van verleende jeugdzorg. Als realisatiemoment geldt het moment waarop de betreffende prestaties zijn gerealiseerd en op grond van de geldende voorschriften of richtlijnen gedeclareerd kunnen worden bij de opdrachtgever. Tot de opbrengsten jeugdwet worden tevens gerekend mutaties in onderhanden zorgtrajecten met betrekking tot jeugdzorg.

Overige opbrengsten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

Onder opbrengsten wmo worden de baten verantwoord uit hoofde van geleverde wmo-prestaties. Als realisatiemoment geldt het moment waarop de betreffende prestaties zijn gerealiseerd en op grond van de geldende voorschriften of richtlijnen gedeclareerd kunnen worden bij de opdrachtgever.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit opbrengsten anders dan uit zorgverlening. De overige opbrengsten kunnen worden verdeeld in opbrengsten voor beschikbaarheidsbijdrage opleidingen, subsidies en overige bedrijfsopbrengsten zoals detacheringen.

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Hieronder zijn begrepen de ten behoeve van de bedrijfsopbrengsten gemaakte kosten, voor zover deze kosten door derden in rekening zijn gebracht en niet zijn aan te merken als kosten van grond- en hulpstoffen, te weten kosten voor werkzaamheden die zijn uitgevoerd in onderaannemerschap, inhuur personeel niet in loondienst ten behoeve van het primair proces en facilitaire dienstverlening.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievoorziening. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Stichting Pactum heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Pactum. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Pactum betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Voor pensioenfondsen geldt regelgeving met betrekking tot de vereiste dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. In december 2023 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 112%. Stichting Pactum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Pactum heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremie.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest.

Subsidies

Subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

3.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

3.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

3.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

3.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom	1.049	17.011
Totaal immateriële vaste activa	<u>1.049</u>	<u>17.011</u>

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven :

	Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom	Totaal
	€	€
Stand per 1 januari 2023:		
Aanschafprijs	660.285	660.285
Cum. afschrijvingen en waardevermindering	<u>643.274</u>	<u>643.274</u>
Boekwaarde	<u>17.011</u>	<u>17.011</u>
Mutaties in de boekwaarde:		
Afschrijvingen	<u>15.962</u>	<u>15.962</u>
Saldo	<u>-15.962</u>	<u>-15.962</u>
Stand per 31 december 2023:		
Aanschafprijs	660.285	660.285
Cum. afschrijvingen en waardevermindering	<u>659.236</u>	<u>659.236</u>
Boekwaarde	<u>1.049</u>	<u>1.049</u>

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	19.384.379	19.781.764
Machines en installaties	932.095	946.424
Andere vaste bedrijfsmiddelen	795.356	830.509
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa	894.841	690.811
Totaal materiële vaste activa	<u>22.006.671</u>	<u>22.249.508</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven :

	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering en voortuitbetaald	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023:					
Aanschafprijs	56.835.768	4.103.071	6.171.210	690.811	67.800.861
Cum. afschrijvingen en waardevermindering	37.054.005	3.156.646	5.340.701	0	45.551.353
Boekwaarde	<u>19.781.764</u>	<u>946.424</u>	<u>830.509</u>	<u>690.811</u>	<u>22.249.508</u>
Mutaties in de boekwaarde:					
Investerings	532.015	77.252	209.376	526.876	1.345.519
Afschrijvingen	1.254.896	138.901	367.311	0	1.761.108
Aanschafprijs desinvesteringen	0	0	158.746	-200.831	-42.085
Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	0	0	130.669	0	130.669
Ingebruikname	325.498	47.320	150.860	-523.677	0
Saldo	<u>-397.383</u>	<u>-14.329</u>	<u>-35.152</u>	<u>204.030</u>	<u>-242.835</u>
Stand per 31 december 2023:					
Aanschafprijs	57.693.281	4.227.643	6.372.700	894.841	69.188.464
Cum. afschrijvingen en waardevermindering	38.308.901	3.295.547	5.577.343	0	47.181.792
Boekwaarde	<u>19.384.379</u>	<u>932.095</u>	<u>795.356</u>	<u>894.841</u>	<u>22.006.671</u>

Toelichting op materiële vaste activa:

De investeringen hebben betrekking op zowel vervangingsinvesteringen als investeringen t.b.v. de omvorming van de huisvesting in het kader van kleinschaligheid, waarvoor subsidies zijn ontvangen (SPUK-gelden).

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt :

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Langlopende vorderingen op groepsmaatschappijen	5.000.000	5.000.000
Totaal financiële vaste activa	<u>5.000.000</u>	<u>5.000.000</u>

Het verloop van de financiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten	Totaal
Stand per 1 januari 2023		5.000.000			5.000.000
Stand per 31 december 2023	<u>0</u>	<u>5.000.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>5.000.000</u>

Toelichting op financiële vaste activa:

In 2022 is er een lening verstrekt aan Stichting VIGO in de vorm van een rekening-courant faciliteit ten behoeve van werkkapitaal-financiering en investeringen in het VIGO Servicenetwerk. Aflossing geschiedt in één keer, volledig aan het einde van de looptijd: 30 september 2027. Het rentepercentage bedraagt 2%.

4. Vorderingen

De specificatie is als volgt :

	ref.	31-dec-23	31-dec-22
		€	€
Vorderingen op handelsdebiteuren	a.	777.577	6.702.416
Vorderingen op groepsmaatschappijen	b.	2.715.953	3.125.247
Overige vorderingen	c.	658.967	709.032
Overlopende activa	d.	9.896.050	8.685.270
Totaal vorderingen en overlopende activa		<u>14.048.547</u>	<u>19.221.965</u>

4. Toelichting op vorderingen

Behalve de in de overlopende activa opgenomen vordering voortvloeiend uit te ontvangen ESF subsidie van € 298k (2022 € 713k) bevinden zich in de debiteuren en overige vorderingen ultimo 2023 geen vorderingen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

6b. Toelichting op overige reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Saldo per 31-dec-23
	€	€	€	€	€
Reserve herwaardering panden	6.755.515	-530.107	6.225.408	-530.107	5.695.301
Overige reserves	34.590.042	-3.562.997	31.027.045	-7.436.410	23.590.635
Totaal overige reserves	41.345.557	-4.093.104	37.252.453	-7.966.517	29.285.936

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	-7.966.517	-4.093.104
Totaalresultaat van de instelling	-7.966.517	-4.093.104

7. Overige voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-23	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-23
	€	€	€	€	€
Voorziening jubileumverplichtingen	259.277	45.325	21.017	19.919	263.665
Voorziening langdurig zieken	181.635	560.385	147.714	13.713	580.593
Voorziening RVU-uitkering	0	76.486	6.111	0	70.375
Totaal overige voorzieningen	440.912	682.195	174.842	33.633	914.633

<i>Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:</i>	31-dec-23
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	655.664
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	258.969
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	103.402

Een tekstuele toelichting op de voorzieningen inclusief gehanteerde uitgangspunten is opgenomen in de grondslagen.

8. Kortlopende schulden

<i>De specificatie is als volgt :</i>	ref.	31-dec-23	31-dec-22
		€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	a.	1.864.515	1.708.658
Belastingen en premies sociale verzekeringen	b.	2.721.754	3.126.362
Schulden ter zake van pensioenen	c.	1.315.430	1.291.533
Overige schulden	d.	496.576	402.115
Overige passiva	e.	12.018.205	8.642.092
Totaal kortlopende schulden		18.416.480	15.170.760

8a. Toelichting op schulden aan leveranciers en handelskredieten

Het saldo schulden aan leveranciers en handelskredieten ultimo 2023 ligt in lijn met het saldo ultimo 2022.

8b. Toelichting op belastingen en premies sociale verzekeringen	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Omzetbelasting	12.975	554
Loonheffingen	2.708.779	3.125.808
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.721.754	3.126.362

Door een premie correctie was de te betalen loonheffing 2022 hoger dan gebruikelijk.

8c. Toelichting op schulden ter zake van pensioenen

De schuldpositie ultimo boekjaar is gebaseerd op de actuele te betalen pensioenpremie.

8d. Toelichting op overige schulden	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Overige schulden	496.576	402.115
	496.576	402.115

De overige schulden bestaan grotendeels uit nog te betalen pleegzorgvergoedingen over december van het voorliggende jaar.

8e. Toelichting op overige passiva	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Nog te betalen verlof- LFB- en jaaruren	3.654.886	3.153.663
Nog te betalen vakantietoeslag	1.728.920	1.638.414
Nog te betalen salarissen	260.416	405.636
Nog te betalen rente	0	7.524
Vooruitontvangen bedragen of te betalen bedragen	6.373.983	3.436.855
	<u>12.018.205</u>	<u>8.642.092</u>

Naast een toename in de ultimo 2023 nog openstaande verlof-, LFB- en jaaruren is er in de vooruitontvangen bedragen of te betalen bedragen sprake van ontvangen subsidies ten behoeve van nog te verrichten investeringen in de huisvesting teneinde de omvorming naar kleinschalige zorg te bewerkstelligen.

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn niet verzekerd bij een kredietverzekeraar. De handelsdebiteuren betreffen met name gemeenten. Daarvoor geldt een laag kredietrisico.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

9. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Fiscale eenheid

Stichting Pactum vormt een fiscale eenheid voor de omzetbelasting met de volgende rechtspersonen:

- Stichting VIGO;
- Stichting Vincent van Gogh;
- Stichting Pactum;
- Stichting Forensisch Psychiatrisch Centrum de Rooyse Wissel;
- Stichting GGZ Momentum;
- Centiv B.V.;
- VIGO B.V..

Stichting Pactum is uit dien hoofde aansprakelijk voor de omzetbelasting van de fiscale eenheid.

(Meerjarige) financiële verplichtingen

Stichting Pactum heeft de volgende meerjarige verplichtingen uit hoofde van lopende leasecontracten, huur en overeenkomsten.

	betaalbaar binnen 1 jaar	betaalbaar 1-5 jaar	betaalbaar na 5 jaar	Totaal 31-dec-23
	€	€	€	€
Huur	913.867	362.789	0	1.276.656
Operationele lease	21.922	38.510	0	60.432
Totaal meerjarige verplichtingen	<u>935.789</u>	<u>401.299</u>	<u>0</u>	<u>1.337.088</u>

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Kredietfaciliteit

Stichting Pactum beschikt ultimo boekjaar niet over de rekening-courant faciliteiten.

Bankgaranties

Stichting Pactum heeft geen lopende bankgaranties.

VPB-plicht Jeugdzorg

Op 13 december 2019 is in de Staatscourant het (aangepaste) beleidsbesluit subjectieve vrijstellingen ex artikel 5 Wet op de Vennootschapsbelasting (Wet Vpb) gepubliceerd. Dit besluit bevat verduidelijkingen voor jeugdzorg- en jeugdhulpinstellingen voor wat betreft de beoordeling van hun vennootschapsbelastingplicht en de mogelijkheden om een beroep te doen op de zogenoemde 'zorgvrijstelling' ex artikel 5 lid 1, onderdeel c Wet Vpb. Per instelling moet worden getoetst of en in hoeverre een onderneming wordt gedreven en zo ja, of aan de wettelijke voorwaarden voor een subjectieve vrijstelling zoals de zorgvrijstelling ex. artikel 5, lid 1, onderdeel c wordt voldaan. Het gepubliceerde besluit bevat voor jeugdzorg- en jeugdhulpinstellingen relevante informatie voor de beoordeling van hun Vpb positie en meer in het bijzonder de mogelijkheden om een beroep te kunnen doen op een subjectieve (zorg-) vrijstelling.

Naar aanleiding van voorgaande is binnen de VIGO groep een analyse opgesteld van de eventuele vennootschapsbelastingplicht bij de jeugdzorginstellingen. Uit deze analyse is gebleken dat geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht vanwege het feit dat wordt voldaan aan de 90% eis, zoals opgenomen in het Beleidsbesluit, en/of geen sprake is van duurzaam behalen van winst. In de jaarrekeningen (inclusief de geconsolideerde jaarrekening van Stichting VIGO) wordt derhalve geen rekening gehouden met afdracht vennootschapsbelasting.

Voor de activiteiten van Stichting Pactum heeft hierover ook in 2023 nog afstemming plaats gevonden met de Belastingdienst. Met betrekking tot de activiteiten van Rubicon en Bijzonder Jeugdwerk vóór fusie met Stichting Pactum is inmiddels helder dat de Belastingdienst zich naar aanleiding van onze analyse, correspondentie en inhoudelijke toelichtingen op het standpunt stelt dat vennootschapsbelastingplicht niet aan de orde is. Voor Stichting Pactum na fusie loopt dit afstemmingsproces nog op het moment van opmaken van de jaarrekening. Tot op heden komen vanuit deze afstemming nog geen indicaties naar voren om het bovenstaande standpunt te wijzigen.

Centramed B.A.

Stichting VIGO is lid van de Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. Er staat op naam van Stichting VIGO en haar dochters een beklemd vermogen bij Centramed ter dekking van claims. Dit vermogen is opgebouwd uit een ledenrekening en een aandelenkapitaal. Dit vermogen is 10 jaar na opzegging van het lidmaatschap opeisbaar door het lid.

Claims

Er zijn geen signalen van risico op claims.

3.6 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2023

BATEN

10. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

De specificatie is als volgt:

	ref.	2023	2022
		€	€
Wet langdurige zorg	a.	304.900	191.439
Jeugdwet	b.	80.506.542	77.865.102
Baten uit onderaanneming	c.	1.421.498	1.538.890
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	d.	4.017	107.958
Totaal		<u>82.236.957</u>	<u>79.703.389</u>

10a. Toelichting op Wet langdurige zorg

Bij de door de Wet langdurige zorg gefinancierde zorg is in 2023 sprake van geïntensiverde zorg voor één van de cliënten die de stijging veroorzaakt.

10b. Toelichting op Jeugdwet

Naast indexatie van de tarieven laat de omzet Jeugdwet een stijging zien door de toename van intensivering van de begeleiding (1 op 1), waar tegenover ook hogere kosten staan. In het boekjaar 2023 zijn gemiddeld 85 jongeren opgevangen op locatie Zetten.

10c. Toelichting op baten uit onderaanneming

De omzet vanuit onderaanneming is in lijn met voorgaand boekjaar.

10d. Toelichting op overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

In 2022 is er een jongere afkomstig van de BES eilanden in Jeugdzorg geweest. Deze zorg is gefinancierd door VWS. Hiervan was in 2023 geen sprake meer.

11. Baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

De specificatie is als volgt :

		2023	2022
		€	€
Wet maatschappelijke ondersteuning	a.	805.651	1.000.698
Baten uit onderaanneming uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	b.	1.773.033	1.115.613
Subsidies beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	c.	5.627.594	5.123.618
Overige opbrengsten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	d.	486.990	385.643
Totaal		<u>8.693.268</u>	<u>7.625.572</u>

11a. Toelichting op Wet maatschappelijke ondersteuning

De daling is te herleiden naar twee specifieke gemeenten waarbij sprake is van een afname van de hulpverlening gefinancierd vanuit de WMO.

11b. Toelichting op baten uit onderaanneming uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

Betreft hogere omzet voor werkzaamheden die ook in 2022 al in onderaannemerschap van Stichting Vincent van Gogh werden verricht. Daarnaast is sprake van uitbreiding van het product portfolio. Financiering vindt plaats vanuit de WMO.

11c. Toelichting op subsidies beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

Er zijn in 2023 vanuit meerdere gemeenten nieuwe projecten gestart die worden gefinancierd middels een subsidie. Daarnaast is er ook sprake van hogere beschikkingen voor reeds lopende projecten. In 2022 werden deze subsidies gerubriceerd onder de overige bedrijfsopbrengsten, echter in 2023 zijn betreffende subsidies inclusief vergelijkende cijfers geherrubriceerd.

11d. Toelichting op overige opbrengsten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

De stijging van de overige bedrijfsopbrengsten wordt met name veroorzaakt door de verhuur van een pand voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen.

12. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt :

		2023	2022
		€	€
Beschikbaarheidsbijdrage opleidingen	a.	147.810	89.508
Overige subsidies	b.	435.802	-166.907
Overige bedrijfsopbrengsten	c.	3.439.851	3.177.006
Totaal		<u>4.023.463</u>	<u>3.099.607</u>

12a. Toelichting op beschikbaarheidsbijdrage opleidingen

Er zijn meer opleidingsplaatsen ingevuld. Dit zorgt naast een stijging van het tarief per opleidingsplaats voor een hogere beschikbaarheidsbijdrage in 2023.

12b. Toelichting op overige subsidies

In 2022 werden alle subsidies in deze rubriek weergegeven. Er is nu een splitsing aangebracht waarbij een aantal subsidies, doorgaans afkomstig van gemeenten, zijn overgeheveld naar de subsidies beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten. Ook de vergelijkende cijfers zijn hierop aangepast. Doordat er ultimo 2022 een afwijzing van VWS was ontvangen inzake twee zorgbonussen (€ 320k), resteerde hier een negatief bedrag. Beide bonussen zijn na afronding van de bezwaarprocedure in 2023 alsnog toegekend en als opbrengst verwerkt.

12c. Toelichting op overige bedrijfsopbrengsten

Naast indexatie van de huren zijn ook de opbrengsten uit detacheringen hoger door de gestegen salariskosten en is er een boekwinst behaald op de verkoop van twee bedrijfsauto's.

LASTEN

13. Bedrijfslasten

De specificatie is als volgt :

	ref.	2023	2022
		€	€
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	a.	11.362.720	10.839.759
Lonen en salarissen	b.	42.905.648	41.208.019
Sociale lasten	c.	6.476.204	6.372.947
Pensioenlasten	d.	4.010.022	3.979.382
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	e.	1.777.071	1.835.931
Overige bedrijfskosten	f.	36.577.988	30.229.588
Totaal bedrijfslasten		<u>103.109.653</u>	<u>94.465.626</u>

13a. Toelichting op kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

	2023	2022
	€	€
Personeel niet in loondienst	8.701.405	7.413.744
Uitbesteding aan onderaannemers	1.270.612	523.703
Uitbesteding aan externe partijen	1.390.703	2.902.312
	<u>11.362.720</u>	<u>10.839.759</u>

Ten gevolge van het hoge ziekteverzuim en het lastig in kunnen vullen van vacatures, zien we een significante stijging in de kosten voor personeel niet in loondienst ten opzichte van 2022. Tevens is er een toename van uitbesteding aan onderaannemers. Hoewel indexatie heeft gezorgd voor hogere kosten beveiliging en schoonmaak, zijn de totale kosten voor uitbesteding aan externe partijen gedaald doordat ICT gerelateerde inzet via Stichting VIGO plaats vindt.

13b. Toelichting op lonen en salarissen

In 2023 is sprake van een salarisstijging van 3% conform de CAO jeugdzorg.

	2023	2022
	766	750
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden		
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

13c. Toelichting op sociale lasten

De stijging van de sociale lasten is in lijn met de stijging van de loonkosten en gering van aard.

13d. Toelichting op pensioenlasten

De stijging van de pensioenlasten is in lijn met de stijging van de loonkosten en gering van aard.

13e. Toelichting afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

	2023	2022
	€	€
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	15.963	30.127
Afschrijvingen op materiële vaste activa	1.761.108	1.805.804
	<u>1.777.071</u>	<u>1.835.931</u>

13f. Toelichting overige bedrijfskosten

	2023	2022
	€	€
Andere personeelskosten	3.630.231	2.705.497
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	2.657.668	2.541.685
Algemene kosten	16.342.572	12.832.137
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	9.993.447	8.891.891
Onderhoud en energiekosten	2.291.518	1.862.816
Huur en leasing	1.662.552	1.395.562
	<u>36.577.988</u>	<u>30.229.588</u>

Toelichting op andere personeelskosten

De stijging binnen de andere personeelskosten vindt zijn oorsprong voornamelijk in toename van de dotaties aan de voorzieningen. Binnen de reguliere kosten, is een stijging van de reiskosten waarneembaar.

Toelichting op voedingsmiddelen en hotelmatige kosten

Door inflatie correctie zijn de tarieven van leveranciers op het gebied van voeding, vervoer en andere hotelmatige kosten hoger dan in 2022.

Toelichting op algemene kosten

Er is voornamelijk sprake van een stijging van de bijdrage aan Stichting VIGO. Daar staat tegenover dat verschuiving van kosten in het kader van ICT en telefonie naar Stichting VIGO juist een daling van de kosten tot gevolg hebben.

Toelichting op patiënt- en bewonersgebonden kosten

De stijging ten opzichte van 2022 wordt nagenoeg volledig veroorzaakt door gestegen vergoedingen pleegzorg.

Toelichting op onderhoud en energiekosten

Er wordt meer onderhoud gepleegd door medewerkers in loondienst, hetgeen een verhoging van de hiervoor benodigde materiële kosten tot gevolg heeft. Samen met een lager dan verwachte teruggave energiebelasting en inflatie correctie veroorzaakt dit de stijging.

Toelichting op huur en leasing

Naast toename van het aantal gehuurde panden, is er sprake van huurverhogingen. Ook worden er elektrische auto's geleasd. Daar staat tegenover dat lease van copiers en aanverwante apparatuur sinds 2023 door Stichting VIGO plaats vindt.

14. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt :

	2023	2022
	€	€
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	189.501	12.079
Rentelasten en soortgelijke kosten	53	68.125
	<u>189.448</u>	<u>-56.046</u>

Toelichting op andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Rentebaten hebben betrekking op zowel de verstrekte rekening-courant faciliteit aan Stichting VIGO als de door de bank vergoede rente.

Toelichting op rentelasten en soortgelijke kosten

De daling ten opzichte van 2022 wordt veroorzaakt door de omslag van negatieve naar positieve rente die we ontvangen over onze uitstaande banksaldi.

15. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Algemeen

Op 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de zorgorganisaties binnen de VIGO Groep. Stichting VIGO past de WNT vrijwillig toe. Het voor Stichting VIGO toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000, klasse V, totaalscore 13 punten.

Algemene toelichting

Tot en met 2022 is de WNT-verantwoording opgesteld op totaal samengevoegd niveau op basis van de bezoldiging aan natuurlijke personen, terwijl in geval van WNT-instelling binnen een groep de verantwoording per WNT-instelling op basis van ten laste van deze WNT-instelling komende kosten voor de uitoefening van de functie van topfunctionarissen werd verwacht.

Op 1 november 2022 heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: BZK) de openbaarmakingsverplichting voor WNT-instellingen die deel uitmaken van een groep van rechtspersonen verduidelijkt bij de publicatie van de Uitvoeringsregeling WNT 2023. Deze verduidelijking houdt in dat in de WNT-verantwoording de WNT-gegevens per topfunctionaris van de WNT-instelling of, bij meerdere WNT-instellingen in groepsverband per dienstverband (dat wil zeggen: per functie) moeten worden uitgesplitst. Eind 2022 werd duidelijk dat de hiervoor genoemde verduidelijking bij intra-groep detacheringen tot verantwoordings- en controleproblemen leidt. Deze knelpunten leiden tot (norm)onduidelijkheid en hebben vooral betrekking op de WNT-gegevens: omvang van het dienstverband (deeltijdfactor), het individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum en de bezoldiging. Ook in 2023 spelen deze knelpunten nog. Het Ministerie van BZK heeft laten weten niet nogmaals te kunnen instemmen met het buitenwerking stellen van het Controleprotocol WNT in 2023 op het punt van het controleren van groepsverantwoordingen.

De WNT-groepsproblematiek komt naar voren als gevolg van de wijziging in de Uitvoeringsregeling WNT 2023, maar wordt in de kern veroorzaakt door een al vele jaren bestaande weeffout in de WNT. Het ministerie van BZK heeft aangegeven dat reparatie van de wetgeving (2e Evaluatiewet WNT) op zijn vroegst vanaf 2025 in werking kan treden. Voor de tussenliggende jaren moest derhalve gezocht worden naar een oplossing. Voor de WNT-groepsverantwoording 2022 heeft dit geleid tot het voor één jaar buiten de controlescope van accountants plaatsen van de WNT-groepsverantwoording. Dit bood de WNT-instelling de mogelijkheid om de WNT-groepsverantwoording 2022 ongewijzigd te laten en hiermee werd een overgangperiode in 2023 gerealiseerd om de problematiek op te lossen. Het ministerie van BZK heeft aangegeven meer duidelijkheid te verschaffen middels het Verantwoordingsmodel WNT 2023. Dit model is eind april 2023 gepubliceerd, waarbij aandacht wordt gevraagd voor de WNT-groepsverantwoording, maar de verwachte nadere duiding is niet toereikend opgenomen.

Ondanks alle inspanning van verschillende partijen die na april 2023 zijn gedaan om de problematiek op te lossen dan wel middels het verkrijgen van duidelijkheid over de norm, dan wel middels aanpassing van de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp dan wel middels een tijdelijke uitvoeringsregeling WNT, dan wel anderszins, is de WNT-groepsverantwoordingproblematiek tot op heden niet opgelost. Het ministerie van BZK houdt vast aan uitvoering van de WNT-groepsverantwoording op basis van de nieuwe nadere uitleg zoals opgenomen in de memorie van toelichting bij de Uitvoeringsregeling WNT 2023.

De Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants (NBA) heeft daarom NBA-alert 47 uitgegeven. Op basis van dit alert en onze eigen analyse concluderen wij dat:

- de daadwerkelijke omvang van het dienstverband bij de verschillende organisatie binnen de VIGO-groep niet vastgesteld kan worden omdat dit niet is vastgelegd in de arbeidsovereenkomst en er geen sprake is van een urenregistratie en de wetgeving geen uitsluitel geeft hoe om te gaan met groepsbrede uren. Dit leidt tot een verantwoordings- en controleproblematiek ten aanzien van de deeltijdfactor en uren-inzet.
- de topfunctionarissen bij Stichting VIGO in dienst zijn en daarmee in het kader van de WNT op basis van de zogenaamde intra-groep detachering bij de andere WNT organisaties als topfunctionaris niet in loondienst kwantificeren.
- de doorbelaste kosten voor de vervulling van de functie van topfunctionaris dienen te worden bepaald op basis van artikel 2a van de Uitvoeringsregeling. In de wet- en regelgeving is het bezoldigingsbegrip in geval van intra-groepsdetachering niet verder uitgewerkt. De kosten voor het vervullen van de functie van topfunctionaris is een open begrip; een limitatieve opsomming in de wet- en regelgeving ontbreekt. Een nadere definiëring van bijvoorbeeld bureaustkosten en hoe gemeenschappelijke kosten aan individuele topfunctionarissen dan wel WNT-instellingen mogen dan wel moeten worden toegerekend is niet opgenomen. Tenslotte is voor de verdeling van de totale kosten naar individuele (WNT-)instellingen in de WNT geen objectieve norm opgenomen. De toepassing hiervan leidt tot verantwoordings- en controleproblematiek.
- daarmee op geen enkele wijze voldaan kan worden aan de vereisten in de uitvoeringsregeling WNT 2023.

In deze WNT verantwoording 2023 trachten wij te handelen naar de geest van de wet ondanks de beperkingen aan de toepassing van de letter van de wet. Wij hebben daarom de volgende gemotiveerde keuzes gemaakt:

- vrijwillige verantwoording van de WNT gegevens per topfunctionaris binnen Stichting VIGO op basis van de officiële dienstverbanden. Op deze manier verantwoorden wij dat alle topfunctionarissen in persoon niet meer bezoldiging hebben ontvangen dan volgens de WNT is toegestaan.
- in de geconsolideerde jaarrekening en de jaarrekening van de WNT stichtingen inzage te geven van de uitwerking van de intra-groep detachering op basis van de verdeelsleutel die gehanteerd wordt voor de bijdrage die de WNT-stichtingen betalen aan de groepsbrede bestuurskosten.

- voor het bezoldigingsbegrip van de topfunctionaris niet in loondienst bij de WNT-stichtingen aan te sluiten bij het bezoldigingsbegrip voor topfunctionarissen in loondienst. En daarmee te abstraheren van de vergoeding voor bureaunkosten omdat dit geen kosten zijn die vergoed worden aan de topfunctionaris maar kosten zijn van de moederorganisatie.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2023

Bedragen x € 1	Drs. J.E.M. Tijhuis	Drs. J.L.M. Hendriks
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12	1/1-1/5
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,32	0,32
Dienstbetrekking?	nee	nee
 Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 66.598	€ 21.875
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 4.859	€ 1.618
<i>Subtotaal</i>	€ 71.457	€ 23.493
 Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 71.457	€ 23.493
 -/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
 Bezoldiging	€ 71.457	€ 23.493
 Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2022

Bedragen x € 1	Drs. J.E.M. Tijhuis	Drs. J.L.M. Hendriks
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,33	0,33
Dienstbetrekking?	nee	nee
 Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 66.712	€ 66.716
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 4.460	€ 4.456
<i>Subtotaal</i>	€ 71.172	€ 71.172
 Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 71.172	€ 71.172
 -/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
 Bezoldiging	€ 71.172	€ 71.172
 Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2023

Bedragen x € 1

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2023

Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)

Dienstbetrekking?

Drs. M.A. Heerkens

Lid RvB

1/1 - 31/12

0,32

nee

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen

€ 66.595

Beloningen betaalbaar op termijn

€ 4.862

Subtotaal

€ 71.457

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

€ 71.457

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag

n.v.t.

Bezoldiging

€ 71.457

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

n.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

n.v.t.

Gegevens 2022

Bedragen x € 1

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2022

Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)

Dienstbetrekking?

Drs. M.A. Heerkens

Lid RvB

1/7-31/12

0,33

nee

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen

€ 66.718

Beloningen betaalbaar op termijn

€ 4.454

Subtotaal

€ 71.172

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

€ 71.172

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag

n.v.t.

Bezoldiging

€ 71.172

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

n.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

n.v.t.

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 1e t/m de 12e maand van de functievervulling

Gegevens 2023

Bedragen x € 1

Funcctiegegevens

Kalenderjaar	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	19/6-31-12	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	7	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	323	

W.V. Sewbalak Msc MBA

Lid RvB

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€	212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€	63.895
Individueel toepasselijke maximum kalendermaand 1 t/m 12	€	63.895

Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)

Bezoldiging in de betreffende periode	€	38.371
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€	38.371

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag n.v.t.

Bezoldiging € **38.371**

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan n.v.t.
 Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling n.v.t.

Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023

Bedragen x € 1

Funcctiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2023	Mr. H. van Veldhuizen Voorzitter 1/1-31/12	Mr. R.H. van de Beeten Lid 1/1-31/12
--	--	--

Bezoldiging

Bezoldiging	€	8.575	€	5.717
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	10.719	€	7.146
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	-	€	-
Bezoldiging	€	8.575	€	5.717

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan n.v.t. n.v.t.
 Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling n.v.t. n.v.t.

Gegevens 2022

Bedragen x € 1

Funcctiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2022	Mr. H. van Veldhuizen Voorzitter 1/1-31/12	Mr. R.H. van de Beeten Lid 1/1-31/12
--	--	--

Bezoldiging

Bezoldiging	€	7.249	€	4.943
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	10.676	€	7.117
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	-	€	-
Bezoldiging	€	7.249	€	4.943

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan n.v.t. n.v.t.
 Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling n.v.t. n.v.t.

Gegevens 2023

Bedragen x € 1	Prof. Dr. R.J. Van der Gaag	Drs. A.A. Boekelman
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	€ 5.717	€ 5.717
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 7.146	€ 7.146
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -	€ -
Bezoldiging	€ 5.717	€ 5.717
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2022

Bedragen x € 1	Prof. Dr. R.J. Van der Gaag	Drs. A.A. Boekelman
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	€ 4.944	€ 4.943
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 7.117	€ 7.117
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -	€ -
Bezoldiging	€ 4.944	€ 4.943
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2023

Bedragen x € 1	Ir. M.M.F. Philippens		Drs. M. Muller RE RA	
Functiegegevens	Lid		Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12		1/1-31/12	
Bezoldiging				
Bezoldiging	€	5.922	€	7.146
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	7.146	€	7.146
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	-	€	-
Bezoldiging	€	5.922	€	7.146
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan				
		n.v.t.		n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling				
		n.v.t.		n.v.t.

Gegevens 2022

Bedragen x € 1	Ir. M.M.F. Philippens		Drs. M. Muller RE RA	
Functiegegevens	Lid		Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31/12		1/1-31/12	
Bezoldiging				
Bezoldiging	€	5.036	€	6.171
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	7.117	€	7.117
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	-	€	-
Bezoldiging	€	5.036	€	6.171
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan				
		n.v.t.		n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling				
		n.v.t.		n.v.t.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

16. Honoraria accountant	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2023 en 2022 zijn als volgt:		
1. Controle van de jaarrekening	115.739	111.804
2. Overige controlewerkzaamheden (w.o. productieverantwoordingen)	120.934	97.768
Totaal honoraria accountant	<u><u>236.673</u></u>	<u><u>209.572</u></u>

De totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening is gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht. Voor 2023 geldt dat de verwachte kosten met betrekking tot de controle van de jaarrekening en aanverwante verantwoordingen incl. meerwerk over 2022 zijn opgenomen.

17. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

3.7 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Pactum heeft de jaarrekening 2023 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 15 mei 2024.

De raad van toezicht van de Stichting Pactum heeft de jaarrekening 2023 goedgekeurd in de vergadering van 15 mei 2024.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt bestemd volgens de resultaatverdeling in paragraaf 3.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Negatieve berichtgeving in de media

Vanaf eind 2023 werd VIGO geconfronteerd met negatieve berichtgeving naar aanleiding van het negatieve resultaat van de VIGO-Groep in relatie tot de werkdruk en de uitgaven aan met name innovatieve investeringen. Deze berichtgeving heeft geleid tot onrust en veel vragen van medewerkers, cliënten, financiers en andere stakeholders. Dit alles heeft ertoe geleid dat de drie Raad van Bestuursleden hun portefeuille ter beschikking hebben gesteld.

Begin 2024 heeft de Raad van Toezicht een interim bestuur benoemd en de opdracht verstrekt aan een extern onderzoeksbureau om transparantie te creëren over de inzet van de geldstromen bedoelt om de transformatie in de zorg te bewerkstelligen en onderzoek te doen naar de beweringen in de berichtgeving. Inmiddels zijn maatregelen genomen om de het risico van belangenverstremgeling te mitigeren en de transparantie over besteding van geormerkte gelden te vergroten.

De conclusies op basis van het onderzoek zijn:

- Er zijn geen aanwijzingen dat middelen die bedoeld waren voor innovatie onrechtmatig zijn besteed.
- Er zijn ook geen aanwijzingen dat middelen voor innovatie zijn aangewend die bedoeld waren voor jeugdzorginstelling Pactum dan wel voor TBS-kliniek de Rooyse Wissel, beide onderdeel van VIGO.
- Er is niet gebleken dat de Governancecode Zorg 2022 is overtreden. Op onderdelen kan wel de vraag gesteld worden of op alle momenten, hoewel dat formeel niet verplicht was, wel in de geest van deze governancecode is gehandeld.
- Voor zover er sprake was van de schijn van belangenverstremgeling, is dit nu niet meer aan de orde.

De conclusies uit het definitieve rapport worden waar nodig omgezet in aanvullende verbetermaatregelen.

Besluiten na 31-12-2023 naar aanleiding van deze situatie met financiële impact op de jaarrekening zijn verwerkt in de jaarrekening.

Opnamestop ZIKOS

In februari 2024 heeft Pactum een opnamestop ingesteld voor de ZIKOS-afdeling in Zetten, omdat het door personeelstekorten onvoldoende mogelijk was de jongeren de veilige en deskundige omgeving te bieden die zij nodig hebben. Inmiddels is het besluit genomen de ZIKOS-afdeling te sluiten en vervangende zorg voor de op dit moment nog verblijvende jongeren te organiseren. Naar aanleiding van de eerste bevindingen is Pactum van mening dat de jongeren die tot nu toe op de ZIKOS geplaatst werden een meer multidisciplinaire aanpak nodig hebben. Op dit moment bestaat zo'n multidisciplinaire voorziening niet in Nederland. Pactum gaat hierover in gesprek met de diverse stakeholders. Er is geen financiële impact voor de jaarrekening vanuit de opnamestop.

Verkoop terrein Lochem

Begin juni 2024 gaan de kinderen die momenteel verblijven binnen Pactum locatie Lochem verhuizen naar de wijk. Er is een intentieovereenkomst gesloten voor de verkoop van de locatie met een potentiële koper. Het verlaten van het terrein in Lochem is in lijn met onze visie jeugd maar is ook noodzakelijk om toekomstbestendige zorg te kunnen blijven bieden door de liquiditeit van Pactum te versterken.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Raad van Bestuur

W.G.
_____
Dhr. drs. P.J.J. de Bot (voorzitter)

W.G.
_____
Dhr. drs. J.L. Kauffeld

Raad van Toezicht

W.G.
_____
Dhr. drs. H. de Jong (voorzitter)

W.G.
_____
Dhr. drs. M. Muller RE RA (vice-voorzitter)

W.G.
_____
Dhr. mr. R.H. van de Beeten

W.G.
_____
Mevr. drs. A.A. Boekelman-Wilhelm

W.G.
_____
Dhr. prof. dr. R.J. van der Gaag

W.G.
_____
Mevr. ir. M.M.F. Philippens

4. Overige gegevens

4.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

Er zijn in de statuten geen specifieke bepalingen opgenomen ten aanzien van de bestemming van het resultaat.

4.2 Nevenvestigingen

Stichting Pactum heeft geen nevenvestigingen.

4.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Pactum

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel met beperking

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Pactum (of hierna: de stichting) te Nijmegen (hierna: de jaarrekening) gecontroleerd.

Naar ons oordeel, uitgezonderd de mogelijke gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking':

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Pactum per 31 december 2023 en van het resultaat in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg; en
- is de in de jaarrekening van Stichting Pactum opgenomen WNT-verantwoording inzake Stichting Pactum over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de bepalingen bij en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2023;
- 2 de winst- en verliesrekening over 2023; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Op deze jaarrekening zijn de voorschriften van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojWMG) van toepassing.

De basis voor ons oordeel met beperking

De beperking in ons oordeel heeft betrekking op WNT-aangelegenheden bij intra-groep detachering. Stichting Pactum heeft in de jaarrekening in paragraaf 3.6.15 op pagina 39 toegelicht op welke topfunctionaris(sen) bij welke WNT-instellingen de omstandigheden, zoals hierna nader toegelicht, toezien.

Wij zijn niet in staat geweest:

- vast te stellen of in de overige doorbelaste kosten nog bezoldigingscomponenten zijn opgenomen die aan het vervullen van de topfunctie moeten worden toegerekend, omdat de WNT wet- en regelgeving niet voorziet in een limitatieve opsomming van de componenten die tot de WNT-bezoldiging gerekend moeten worden bij intra-groep detachering;
- vast te stellen of de verantwoorde deeltijdfactor van de betreffende topfunctionarissen overeenkomt met de praktijk, onder meer omdat de WNT wet- en regelgeving niet voorziet in de wijze van toerekening van groepsbrede activiteiten aan individuele WNT-instellingen, alsmede als gevolg van het ontbreken van een vorm van tijdsregistratie.

Als gevolg hiervan zijn wij niet in staat geweest voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om vast te stellen dat de WNT-gegevens over zowel 2023 als 2022 van de topfunctionarissen bij de WNT-instelling(en), inclusief een eventuele onverschuldigde betaling als gevolg van WNT-bezoldigingselementen die mogelijk in de overige doorbelaste kosten zijn begrepen', zoals in de jaarrekening in paragraaf 3.6.15 op pagina 39 toegelicht, in overeenstemming zijn met de bepalingen bij en krachtens de WNT.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pactum zoals vereist in de Verordening inzake de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'Continuïteit' in de toelichting van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat Stichting Pactum verlieslatend is en de liquiditeit mogelijk onvoldoende is voor de periode tot medio 2025. Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de entiteit. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de RojWMG en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag raad van bestuur, het verslag raad van toezicht en de overige gegevens in overeenstemming met de RojWMG.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 16 mei 2024

KPMG Accountants N.V.

E.P. van Driel RA